

Matej Bor:

Kri v pla- menih

Ropajte, pustošite, gospodarji,
čez vso zemljo
razpnite vešala!

V nas je po tisoč letih zaplala

kri,

dvignil glavó upor!

Kadar čez gozdove rjovejo

viharji,

drevesa se svojih korenin

zavedo —

zato,

ker nas danes iz zemlje rujete,

barbari,

naše korenine do pekla

poženo.

Tisti, ki ste jih včerajše mogli

slepiti,

danes vam streljajo v hrbet in

obraz.

Hvala,

naučili ste nas sovražiti,

poslušati krvi in duha ukaz!

Majhni smo,

teda majhnih je mnogo!

Vsa Evropa je v drobovju

zatrepetala,

od Sicilije do Urala,

od Islanda do kavkaških skal!

Iz sebe vas bo izpljuvala,

vas,

barbarsko drhal!

Divjajte po kontinentu,

motorizirane horde,

ropaj, kolji, motorizirani

Džingis kan,

kri ni bencin,

krvi ne zmanjka nikoli,

pesti so močnejše od jekla in

tankov in bomb,

duh je ekrazit,

svoboda pridušen orkan!

Izpod ulic, izpod kasarn,

iz mraka gozdov in katakomb

vzbuhne upor!

Svetu zavlada človek,

ne jeklo, zločin, mehanizirani

umor.

STANE JARM: ROJSTVO NOVE JUGOSLAVIJE

20 let nove Jugoslavije

V sredo, 27. novembra ob 19. uri bo v Šeškovem domu v Kočevju proslava 20-letnice II. zasedanja AVNOJ, ki se je začelo 29. novembra 1943 v Jajcu in na katerem je bila potrjena in uzakonjena demokratična ljudska oblast ter federativna ureditev nove države.

Na proslavi bo govoril predsednik občinskega odbora SZDL Janez Merhar, nastopili pa bodo še pevski zbor Jakob Gallus, rudniška godba in gimnazijski pevski zbor.

Na proslavo so vabljeni vsi občani.

V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

Od Triglava do Jajca

Jugoslovanski planinci so sklenili, da bodo 20-letnico rojstva nove Jugoslavije počastili na svojevrsten način, s štafetami planincev. Dve štafeti bosta 29. novembra, ob obletnici II. zasedanja AVNOJ, prispeli v zgodovinsko bosansko mesto Jajce, kjer bodo naši narodi praznovali veliki jubilej. Ena bo prispela z juga, s črnogorskih gora, druga pa s severa, z najvišjega jugoslovanskega vrha — Triglava. Po prigrizni slovesnosti visoko v gorah so prvi prejeli štafetno palico (miniaturni planinski cepin s kli-

ni, v katerem je pozdravno pismo) poštarji-planinci, ki so jo ponesli po slovenski zemlji proti hrvaški meji...

Prejšnji četrtek je prispela štafeta v naše kraje. Ljudje ob poti so toplo pozdravljali naše planince, ki so nosili simbolične pozdrave nas vseh zgodovinskemu, velikemu dnevu. Planinci so preko Slemen in Sodražice ter preko partizanske Travnice gore v četrtek pod večer prišli v Ribnico, kjer jih je pričakalo precej ljudi. Nosilec štafete je o pomenu njihove poti in o pridobitvah naše revolucije spregovoril predsednik obč. odbora SZDL Bogo Abrahamsberg.

Nosilci štafete so v Ribnici prespali, naslednje jutro, potem ko so štafetno palico prevzeli planinci-železničarji, pa jim je zaželel srečno pot in jih pozdravil v imenu ribniške komune predsednik obč. skupščine France Ilc.

V Kočevje je štafeta prispela ob pol desetih dopoldne. Na Trgu svobode, pred spomenikom, jih je pričakalo precej ljudi, predvsem mladine. V tej, lahko bi skoraj rekli intimni slovesnosti, so med drugim sodelovali tudi pevci pod vodstvom prof. Humeke ter recitatorji, predsednik obč. odbora SZDL Janez Merhar pa je v kratkem nagovoru dejal:

82 ur za 35 slušateljev

Mladinski komite ZMS Kočevje je organiziral mladinsko politično šolo, ki bo trajala od 25. novembra letos do 15. januarja prihodnje leto. 35 slušateljev bo v 82. urah predelalo 35 tem (gospodarskih in političnih) s posebnim poudarkom na delu mladih. Šolo so organizirali predvsem zato, ker je zadnji plenum občinskega komiteja ZMS ugotovil, da je večina mladih, ki delajo v vodstvih aktivov ZMS, premalo idejno razgledanih.

SLOVO OD KENNEDYA — V ponedeljek, 25. novembra popoldne, so na arlingtonskem pokopališču v Washingtonu pokopali ubitega predsednika ZDA Johna F. Kennedyja z največjimi civilnimi in vojaškimi častmi. V pogrebnem sprevedu, ki je bil dolg 5 km, so šli: predsednikova soproga s člani Kennedyjeve družine, najvišji ameriški predstavniki ter številni ugledni tuji državniki. Vzdrž pogrebnega spreveda pa so stali stotisoči Američanov v nemi bolečini, da se poslednjič poklonijo spominu velikega predsednika.

Narodi vsega sveta obsojajo zahrbtni umor, ugledni državniki in časopisne agencije pa izjavljajo, da je to eden največjih zločinov, kar jih pomni človeštvo. Tudi domnevni morilec ameriškega predsednika Lee Oswald je ubit. Atentator domnevnega morilca je v zaporu, kjer čaka na preiskavo. To je petdesetletni Jack Ruby, lastnik nočnega lokala v Dallasu. Umor in ozadje Kennedyjeve smrti je zavito v negotovost; s smrtjo dozdevnega morilca Oswalda pa je še toliko mračnejši. Reakcionarne sile v ZDA skušajo kriviti komunistično partijo. Zdrav razum in celotno svetovno javno mnenje pa ugotavlja, da je bila to načrtna zarota skrajno desničarskih elementov v ZDA.

Ameriška in svetovna javnost imata pravico izvedeti, kaj se je v resnici zgodilo v Dallasu. Zakaj strelji v Dallasu ne zadevajo samo ZDA. So hkrati zarota proti človeštvu in svetovnemu miru. Novi ameriški predsednik Lyndon Johnson je izjavil, da bo nadaljeval politiko preminulega predsednika.

ROMUNSKA DELEGACIJA NA OBISKU — V Jugoslaviji se mudi te dni romunska parlamentarna delegacija, ki jo vodi predsednik

UMOR

Umrl je človek.

Strelji iz teksaškega mesta Dallasa so grozeče odjeknili po vsem svetu in pretresli sleherno pošteno srce. V nedoumljivi grozi smo zatrepetali in hlatali za vsako novo vestjo, za vsako podrobnostjo...

Umrl je človek. Velik človek!

Zločin, ki nam ni neznan. Se predobro smo ga občutili, še dobro nam je v spominu. Dobro smo poznali ljudi, ki so zmožni kaj takega.

Lovili smo poročila, ki so prihajala k nam po etru. — Gnusen zločin! — Morilec prijet? Kakšni so motivi?

Johna F. Kennedyja, 35. predsednika Združenih držav Amerike, ni več! Ni več moža, ki se je tako odločno zavzemal za miroljubno sožitje med narodi, ki je vse svoje sile žrtvoval za blaginjo svojega naroda in za mir na svetu. Prav s svojimi naprednimi idejami, katerih izpeljavo mu je preprečila nasilna smrt, je bil na poti močni reakciji med svojimi političnimi nasprotniki, ki, kar je zanimivo, imajo svojo »trdnjavo« prav v Teksasu, državi na jugu ZDA. Maršikomu niso bila všeč njegova prizadevanja za pomiritev in sodelovanje s Sovjetsko zvezo, še manj pa njegova odločna zavzetost pri urejevanju državljanskih pravic, to je njegova odločna antirasistična politika. S svojim zakonom o državljanskih pravicah je dregnil v najobčutljivejšo točko reakcionarnih krogov v ZDA, tistih, ki so preprečevali črnopoltim prebivalcem ZDA obiskovanje »belih« šol, ki so pobijali temnopolte študente in tudi drugače manifestirali svojo rasno nestrpnost. Samo on je imel dovolj energije in poguma za reševanje teh za Ameriko tako bolečih vprašanj in prav s temi si je, kakor je bil priljubljen, nakopal tudi največ sovražnikov. Po Abrahamu Lincolnu, ki se je prvi zavzel za enakost črnega prebivalstva ZDA, je Kennedy nadaljeval z njegovimi idejami, in kakor Lincoln pred skoraj sto leti je tudi njega doletela tragična smrt iz zločinskih rok. In še ena zanimivost: Lincolnu je kot predsednik sledil Johnson (Andrew), Kennedyjev naslednik pa je Lyndon Johnson!

Kennedy, ki bo v človeških srcih za vedno ostal zapisan kot odločen, pogumen mož in eden redkih, ki so spoznali vso tragičnost današnjega sveta, je hitro spoznal dilemo: mir ali uničenje. Od tod njegova izredna prožnost v zunanji politiki, predvsem v odnosih do Vzhoda, kar so mu moštri »hladne vojne« prav tako zamerili kot rasisti njegove liberalne reforme v odnosu do črnih prebivalcev...

John Kennedy, 35. predsednik ZDA, je in ostane velik človek, človek v najboljšem pomenu besede in na katerega bo človeštvo lahko vedno ponosno. Žal ga ni več, da bi lahko izpeljal svoje številne napredne zamisli, da bi s svojim bogatim delom in izrednimi državniskimi sposobnostmi še nadalje koristil človeštvu.

Njegovemu spominu se je poklonil ves svet.

— Zadovoljni smo, da danes krenila s Triglava na pot proti Jajcu. Pozdravom slovenskih planincev, ki je pred dnevi v najtežjih vremenskih pogojih

spoznal dilemo: mir ali uničenje. Od tod njegova izredna prožnost v zunanji politiki, predvsem v odnosih do Vzhoda, kar so mu moštri »hladne vojne« prav tako zamerili kot rasisti njegove liberalne reforme v odnosu do črnih prebivalcev...

(Konec na 3. strani)

sveta LR Romunije in prvi sekretar centralnega komiteja romunske delavske partije Gheorghe Gheorghiu Dej. Na velikem zborovanju v Zenici je Gheorghe Gheorghiu izjavil, da bodo med sedanjim obiskom romunske delegacije v Jugoslaviji podpisali sporazum o izgradnji hidroenergetskega in plonnega giganta v Djerdapu. Dej je opozoril tudi na pomen tradicionalnega prijateljstva med našima državama, rekoč, da je to prijateljstvo dobilo novo vsebino s tem, ko je bila v Jugoslaviji in v Romuniji vzpostavljena socialistična ureditev. Sporazum o skupni ureditvi sistema Djerdap je označil za enega od temeljnih kamnov bodočega prijateljstva.

V torek, 26. novembra, so romunski parlamentarci obiskali tudi našo republiko.

AREF POZIVA ZAR, NAJ SE PRIDRUŽI VOJASKI UNIJI IRAK-SIRIJA — Novi iraški minister za nacionalno orientacijo general Abdem Karim Farhan je izjavil, da bo iraška vlada pozvala ZAR, naj se pridruži širši kot tudi vojaški uniji med Irakom in Sirijo. Med razgovorom je dodal, da vojaška unija ni razpuščena, da pa bo Irak skušal storiti vse, da bi se izenačila gledišča med ZAR, Sirijo in Irakom. Bagdadski radio je poročal, da je nova iraška vlada ustanovila odbor sedmih ministrov, ki naj bi pripravili začasno ustavo in program vladne politike.

Tanjug javlja, da je zadnje tedne več iraških oficirjev dezertiralo iz vojaških enot, ki se borijo na severu proti pristašem Kurdiv in prestopilo na Barzanijevo stran, s čimer se je povečalo število kurdskih borcev.

Znanje, pogoj za uspešno delo

Pred kratkim je imel obratni komite ZK KGP v Kočevju letno konferenco. Razen delegatov sta se je udeležila še organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZK Ljubljana Rudi Bregar, ki je sodeloval tudi v razpravi, in sekretar občinskega komiteja ZK Kočevje Miro Hegler.

Poročilo je ugotovilo, da so se komunisti KGP lani in letos resno spoprijeli s problemi kmetijske proizvodnje in s tem vplivali ne le na boljši gospodarski rezultat delovne organizacije, ampak tudi na boljše razpoloženje v kolektivu. Proizvajalcem, komunistom pa še bolj, je povsem jasno, da so za razne morebitne slabosti krivi predvsem sami in da je zato nujno še nadalje krepiti in uveljaviti delavsko samoupravljanje.

Razprava in poročilo sta pokazala, da si je posestvo zagotovilo dotok srednjega in visokega strokovnega kadra, premalo pa je bilo v zadnjih dveh letih storjenega za izobraževanje neposrednih proizvajalcev, posebno kmetijcev. V kmetijski panogi že drugo leto niso izkoristili sredstev, ki so bila namenjena za izobraževanje delavcev na delovnem mestu. Komunisti so poudarili, da bi lahko z lastnim strokovnim kadrom izvedli potrebna predavanja za neposredne proizvajalce in da naj bi jih izvedli še letos oziroma med letošnjo zimo. Izobraženi proizvajalci bodo prav gotovo več naredili, kar bo imelo

Od Triglava do Jajca

(Nadaljevanje z 2. strani)

žencem zgodovinskega zasedanja AVNOJ in tovarišu Titu, se pridružujemo tudi občani kočevske komune. Posebno še, ker je letos našo mesto in ves slovenski narod praznoval 20-letnico zgodovinskega zasedanja Zbora odposlancev slov. naroda pri nas. Na zboru je slovensko predstavništvo razpravljalo o najvažnejših vprašanjih tistega časa, izvolilo ple-num OF ter izbralo predstavnike za II. zasedanje AVNOJ. Tako je Kočevski zbor neločljivo povezan z zasedanjem v Jajcu... Na našem zboru je bila tudi poudarjena neločljiva povezanost Slovencev z vsemi jugoslovanskimi narodi.

Kočevski zbor svobodno izvoljenih odposlancev je bil prvi ljudski parlament slovenskega naroda v njegovi zgodovini boja za osnovne pravice, za obstanek in razvoj. Vsa načela, sprejeta na tem zboru, je sprejel tudi AVNOJ.

— 20 let je minilo od takrat, 20 let borbe, obnove, dela in uspehov. Na ruševinah stare je zrasla močna Socialistična republika Jugoslavija.

Dragi tovariši planinci! Zelim vam srečno pot na poti proti Jajcu, po naših goran, vrnovih, kurirskih stezah in partizanskih krajih. Ponesite s svojimi tudi naše pozdrave vsem, ki se bodo zbrali na velikem zborovanju v Jajcu, posebno še tovarišu Titu!

Stafeta je krenila na pot. Na pot tradicije, na pot zgodovine, na pot k velikemu cilju — rojstnemu kraju nove Jugoslavije. Vsak dan, vsako uro so se nosilci tisočerihih pozdravov srečavali z novimi ljudmi in od njih sprejemali nove in nove pozdrave, če-

odraz na večjem gospodarskem uspehu posestva in osebnih prejemkov, pa tudi bodočnost bodo videli v posestvu, medtem ko se zdaj še vse prepogosto ob prvi priložnosti zaposle drugeje. Premajhna razgledanost proizvajalcev vpliva tudi na porast nesreč pri delu.

Ko so razpravljali o sprejemu novih članov v ZK, so komunisti menili, da je potrebno imeti drugačne kriterije za sprejem članov s srednjo in visoko izobrazbo, ki so si določeno znanje in kvalitete pridobili v šoli, kot za neposredne proizvajalce. Za sprejem v ZK naj bi upoštevali predvsem delo posameznika v samoupravnih organih in organizacijah, delo na delovnem mestu, odnos do sotovarišev in podobno. Ugotovili so, da mora biti pomlajevanje članstva ena temeljnih nalog organizacije ZK.

Nadalje so v razpravi poudarili, da je nujno posvetiti v bodoče več pozornosti ideološko političnemu izobraževanju članov ZK, saj je to znanje pred-

pogoj za uspešno delo komunistov. Osnova za ideološko politično izobraževanje bodo še v naprej razni materiali vodstev ZK.

Komunisti so razpravljali še o 42-urnem delovnem tednu, delu samoupravnih organov, HTV, izvozu, planu, podružabljanju in drugem, vse premalo pa se je dotaknila razprava pripravljanja osnutka statuta posestva.

Letna konferenca ZK na KGP Kočevje

KONFERENCA AKTIVA KOMUNISTOV KOMBINATA INLES

Odgovornost komunistov je velika

V nedeljo, potem ko so bile mimo letne konference osnovnih organizacij, so se v Ribnici sestali komunisti lesnega kombinata INLES in se odkrito pogovorili o vseh najpomembnejših problemih in nalogah velikega podjetja. Konference, ki je prinesla precej zanimivih zaključkov in koristnih napotkov za nadaljnje delo, so se med drugim udeležili tudi sekretar obč. komiteja ZK Ribnica Alojz Petek, preds. obč. skupščine France Ile in pred. obč. odbora SZDL Bogo Abrahamsberg.

V podjetju je blizu sto komunistov, ki delajo v petih osnovnih organizacijah. Zal je med člani, pa tudi med OO slaba povezava; večkrat prihaja do bolečih lokalističnih teženj, kar prav gotovo slabo vpliva na razvoj podjetja. Trenja prihajajo na dan ponajveč na sejah DS; prav žolčne so razprave okrog investicij v posamezne obrate, kar dokazuje, da bo treba čim prej smotno izdelati plan investiranja v naslednjih letih, v čemer naj se odraža tudi nadaljnji razvoj kombinata.

Sekretar aktiva se je v svojem poročilu dotaknil tudi zadnjih dogodkov, ko je delavski svet dal odpoved računovodji in direktorju, pri tem pa poudaril, da so pri reševanju tega problema komunisti premalo storili, pač zato, ker z dogodki niso bili pravočasno seznanjeni! Vsekakor bo treba take probleme, če bi se v prihodnje še pojavljali, reševati sprotno in na miren način.

Kombinat, ki je nastal z združitvijo šestih podjetij, se bori z velikimi težavami. Rešitev je v specializaciji posameznih obratov. Vprašanje je, če je n. pr. smiselno razvijati dva obrata za furnirsko proizvodnjo, kjer imata osnovna proizvodna stroja zmoglost in najboljše želje.

Iz Kočevja so krenili proti Beli krajini, zibelki partizanstva in v Vinici, pred rojstno hišo našega velikega pesnika Otona Zupančiča so od slovenskih planincev prevzeli štafetni cepinček s pozdravi AVNOJ in tov. Titu hrvaški planinci.

ljivost vsak po 6000 m³ hlodovine, razpolagamo pa kvečjemu s 4000 m³ hlodovine za luščenje letno Takih problemov je še več, vse pa je posledica nesmotrnega investiranja v prejšnjih letih. Vse to ima za posledico, da so nekateri stroji in obrati le na pol izkoriščeni.

Vse to nujno narekuje specializacijo, da ne bi vsak obrat proizvajal vse artikle ali več obratov enake. Uvedba specializacije bi seveda zahtevala v nekaterih obratih preusmeritev proizvodnje, uvedbo novih artiklov in koncentracijo proizvodnje velikih količin. Za pravilno reševanje enotne politike razvoja lesne industrije na tem področju, kjer mora zavladati enoten interes in kjer je treba vse te probleme reševati kompleksno, je vsaka najmanjša lokalistična tendenca odveč in lahko samo zaviralno vpliva.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je treba v prihodnje posvetiti vso skrb samoupravnim organom, predvsem pa izboljšati delo Zveze komunistov. Cesto se zgodi, da OO ZK caplja za dogodki in nanje reagira šele, ko so mimo. Sploh pa je treba v prihodnje vse težave, vse probleme reševati sprotno, jih odstraniti že v začetku, ne pa na koncu »gasiti požar«! Seveda je še precej nerazčiščenih stvari, pri čemer bi se morali komunisti bolj angažirati. Ostro pa je treba nastopiti proti vsakim lokalističnim tendencam, kar najbolj kvarno vpliva na razvoj. Izboljšati je treba tudi organizacijo dela po posameznih o-

bratih in v okviru podjetja, čimprej proizvodnjo specializirati in čimprej izdelati statut.

Veliko so govorili tudi o nagrajevanju. Z novim načinom nagrajevanja, ki bi ga bilo dobro čimprej uvesti, naj bi približali osebne dohodke slovenskemu povprečju. Prav zaradi osebnih dohodkov beže delavci v druga podjetja, ostajajo pa manj kvalificirani, zaradi česar prihaja do delovnih nesreč. Zaradi nesreč pri delu izgubi podjetje težke tisočake in milijone. Sploh so komunisti opozorili na velike notranje rezerve v podjetju, ki jih bo treba izkoristiti. Veliko lahko prihranijo tudi na materialnih stroških.

V prihodnje bo treba načrtno reševati tudi vprašanje surovin. Kadar postavljamo plan proizvodnje, je treba zagotoviti tudi normalen dotok lesa (n. pr. letošnji plan Hrasta iz Dolenje vasi je baziral predvsem na redni dobavi lesa; novih strojih ter izboljšanih delovnih pogojih. Na podlagi tega so plan v primerjavi z lanskim dvignili za 100%, niso imeli pa ne dovolj lesa, stroje so dobili pa pred kratkim).

Ko so govorili o skrbi za zaposlene, so ugotovili, da je na posameznih obratih nujno urediti obrate družbene prehrane, tako v Kočevju, Sodražici, Loškem potokuku in Podpreski. Za vse to pa bi podjetje potrebovalo težke milijone. Le sčasoma bodo lahko vse to uredili, kdaj in kako, naj pa bo določeno z investicijskim planom.

Komunisti kombinata INLES so se zavzeli, da bodo odslej budneje spremljali dogajanje v podjetju, predvsem pa bodo bolj skrbeli za pravilne odnose med posameznimi obrati. Kajti le od skupnih naporov, usmerjenih proti enemu samemu cilju, lahko pričakujejo uspeh za podjetje in s tem tudi zase!

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Odborniki: Alojz Levstik, trgovec, Neža Staudohar, kmetica, Katica Sešek, delavka, Ožbolt Marija, kmetica, Božo Pršle, delavec, Pepca Murn, delavka, Franc Gorše, delavec in Tomaž Južnič, kmet.

Novoizvoljeni Izvršni odbor so vsi prisotni pozdravili z burnim ploskanjem. Zastopniki SNOS in AVNOJ kakor tudi sekretar okrožnega komiteja KPS so čestitali izvoljenim članom, ki so nato zasedli svoja mesta. Skupščini se je za izvolitev v imenu vseh zahvalil Alojz Rauh, ki je poudaril, da izvolitev člani Izvršnega odbora ne smatrajo za osebno zaupanje, pač pa za zaupanje narodnoosvobodilnemu gibanju.

Po izvolitvi Izvršnega odbora je skupščina začela obravnavati tekoča vprašanja gospodarstva. Odborniki so predlagali, da naj se obnovijo kovačnice in spravijo v pogon vse žage. Zemlja je v banjaloškem sektorju vsa obdelana, v kočevskem in mozetjskem sektorju pa je ostalo precej zemlje neobdelane, ker primanjkuje semen in vprežne živine.

Član okrajne gospodarske komisije je poročal, da so se vrnil štiri kovači, ki bodo začeli popravljati orodje. Žage bodo kmalu spravili v obratovanje, v ta namen so zaprosili Glavni štab NOV in POS za tkane pasove od padal.

V okrožju se je nabralo 500.000 lir posojila, vendar to ne zadostuje za vse podpore, ki se izplačujejo za najpotrebnejše. Razpisano je tekmovanje v samopomoči in posojilu. Ker hrane primanjkuje, naj se one, ki jo še imajo, pravilno podučijo, da jo dajo onim, ki so brez hrane so predlagali odborniki. Dobava poljskega orodja je že organizirana, vprašanje kos in košnje pa je v načrtu tekmovanja.

Tovariš Torbar je prosil skupščino, da se reši vprašanje prehrane za potujoče prebivalstvo skozi Koprivnik, ker ne morejo plačati nabavljene hrane v Beli Krajini, ceprav so hrano že porabili za vojsko. Janez Kožar je pojasnil, da je že odobreno nekaj denarja za pomoč prebivalstvu, posebej pa še za Koprivnik. Zato naj se organizira člane gospodarske komisije za nakup hrane v Beli Krajini.

Ustanovitev javne kuhinje v Koprivniku je nemogoča, hrana, ki se je porabila za vojsko, pa se bo povrnila NOO v Koprivniku. Na sestanku gospodarske komisije je bilo sklenjeno, naj dobe v Beli Krajini več mladih prašičkov. Okrajna gospodarska komisija je sklenila, da se nakopi 100 voz sena za 100 prašičkov, katere bo prevzela OGG.

V razpravi o teh vprašanjih se je oglasil tudi Zoran Polič, ki je dejal, da je dolžan vsakdo prijeti za delo, ki je zato sposoben. Glede zakolov živine ne sme biti tega nikomur žal, kadar gre za prehrano vojske, ker smo v borbi in moramo dati vse za borbo. Vzajemna pomoč pri delu je nujno potrebna. Dela naj se izvajajo organizirano. Z vprežno živino je potrebno večkrat pomagati vojski, ker to potrebuje. Odborniki naj pravilno prikažejo ljudem vrednost bonov, ki jih je izdal SNOS v plačilnem prometu, za katere jamči vse bogostvo Jugoslavije. Posojilo, ki je razpisano, služi za to, da se uvede trgovanje z boni. Zato naj odborniki pojasnijo ljudem, da bodo podpisovali narodno posojilo.

Odborniki so se potem dotaknili še vprašanja pomoči NOV. Razkrinkati je potrebno vse dezertarje in jim odredi vsako pomoč. Odnosi civilnega prebivalstva do vojske naj bodo iskreni. Za ranjence je potrebno zbrati čimveč maščobe, jajc, žganja, prepečenca in obvez. Tekmovanje v tej akciji naj služi zato, da bo ta akcija čimbolj uspešna. Prehrana prebivalstva ni več tako težka, ker smo pred novo letino, so poudarili odborniki. Sovražnik nas ne bo uničil z lakoto, ker si bomo medsebojno pomagali. Pri košnji naj se organizira pomoč z mladino.

O šolstvu v okraju je poročal Ivan Kristan, ki je dejal, da obiskuje šolo v okraju Banja loka preko 300 otrok. Dolžnost staršev je da pošiljajo otroke redno k pouku, otrokom pa je potrebno preskrbeti čimveč knjig.

Zdravnikov in zdravil v okraju primanjkuje. Potrebno bi bilo, da bi se ustanovila okrajna ambulanta, kar je tudi v načrtu tekmovanja. Potrebno bi bilo poslati nekaj tovarišic na bolničarski tečaj. Odborniki so zaprosili člana SNOS Zorana Poliča za stalnega zdravnika, ki naj bi prišel v okrožje.

Na kraju te prve seje so obravnavali tudi teritorialne spremembe posameznih krajev in priključitev enega kraja k drugemu. Tovariš Zoran Polič je nato govoril, da, kolikor je to potrebno in utemeljeno, naj se vložijo prošnja na okrajni odbor, ki ga bo odposlal preko okrožnega odbora OF na predsedstvo SNOS, ki bo to prošnjo rešil.

Med zasedanjem okrajne skupščine Banja loka je opravljal tekoče delo izvoljeni Izvršni odbor, ki je imel več rednih sej, na katerih je reševal vsa vprašanja v okraju Banja loka.

II. ZASEDANJE OKRAJNE SKUPŠČINE BANJA LOKA

Okrajna skupščina Banja loka se je zbrala na II. zasedanje 1. oktobra 1944 v Fari. V formalnem delu zasedanja se je ugotovilo, da je od 35 izvoljenih odbornikov prisotnih 28, opravičeno odsotni so bili 4, neopravičeni pa trije odborniki.

V imenu Izvršnega odbora je podal poročilo tajnik tovariš Jože Klarič, ki je dejal, da je v smislu 7. temeljne točke programa OF uvedena v vsem okraju Banja loka ljudska demokracija, saj so bile izvedene volitve v vseh krajevnih narodnoosvobodilnih odborih in v okrajno narodnoosvobodilno skupščino.

VODOVOD V DOLENJI VASI — Dolenja vas ima že več let vodovod, toda le hiše v nižini, ob cesti, medtem ko ga Hrib še vedno nima. Prav te dni pa tudi po Hribu ropota kompresor, minerji pa hitro delajo prostor za vodovodne cevi. Istočasno urejujejo tudi pot na Hrib, ki je bila res slaba. Dolenjevaščani so zbrali precej sredstev za asfaltiranje ceste skozi vas. Kar jim je ostalo denarja, so ga namenili za ureditev ceste na Hrib, del vasi na hribu.

Kako smo igrali v Banja loki CANKARJA

Ko ste pred kratkim odkrili v Banja Loki spomenik v spomin in v čast številnih žrtev Kostela, so mi pohiteli spomini na tiste dni, ko je tudi Banja loka odigrala važno vlogo. Tokrat je šlo za kulturnoprosvetno dejavnost. Na našem rajonu, ki je zasedal blizu Fare-Vasi, smo se domenili poleti leta 1944, da bi ustanovili posebno rajonsko gledališko družino, ki bi potem gostovala po vaseh rajona, najprej po Kostelu, nato pa še po zgornji Kolpski dolini. Ko smo razmišljali, kaj naj bi vzeli v roke, smo pač iskali malce po partizanski literaturi, pa skečev nismo hoteli, ker je teh bilo na pretek na številnih mitingih. Posegli smo kar na vrh naše slovenske dramatike, k Cankarju, k njegovemu Hlapcu Jerneju in njegovi pravici. Sicer smo bili skrajna nekoliko skeptični, toda ko smo malce prečitali tekst in režiserjeve napotke, smo pričeli zadevo študirati. Res da je minulo od tistikrat 19 let in da so imena igralcev že šla iz spomina, vseeno se mi zdi, da je glavno vlogo prevzel znani kočevski igralec Zalar Jože, potem so bili še Egon Mihelič in drugi. Jaz sem igral sodnika.

Ker je bila vojna in smo bili igralci zbrani kar iz vsega rajona, smo seveda najprej tekste študirali doma, potem pa smo hodili na vaje kar na rajon, kjer smo pod večšo roko režiserja, zdi se mi, da je bil Egon Mihelič, kar na hitro spili in se nekako vigrili. Bilo je seveda kup neravnosti, posebno še, ker je moral režiser menjavati posamezne vloge, ker so nekateri igralci morali na drugo mesto ali celo v brigado.

Odločili smo se, da bomo igro podali na tamkajšnjem odru v

šolski učilnici, ki je bila tistikrat še cela in nepoškodovana — kasneje so jo Nemci in belčki zažgali... Kdaj je to bilo, se ne spominjam več, bilo je verjetno pred jesenjo in bila je lepa nedelja. Dvorana je bila do vrha polna in menda je bila vsa kostelska dolina zbrana pred zatorom. Ze prej smo se domenili, da tokrat ne mislimo predstavo imeti kakega govora, ker je že sama vsebina igre dovolj jasna in prav smo se odločili. Zator se je odgnil in na malem odrčku so se odvijali prizori, dvorana pa je bučala od pritrjevanja in ploskanja. Spominjam se še, ko je nek možakar kar sredi prizora, ko je Jernej govoril o svoji pravici, da so jo zakopali devet klafter globoko, vstal in mu odgovoril, da ima prav in da naj se bori naprej, mi pa da bomo tudi tako naredili z izdajalci in kapitalisti... Narod je tako Cankarja dodobra razumel, razumel njegove besede, njegove misli ter tako užival ob naših izvajanjih. Posebno vloga Jerneja je vžgala popolnoma, pa tudi vse obrobne vloge so bile v podporo glavni in uspeh je bil lep. S to uprizoritvijo pa smo hoteli tudi povedati vsem tistim kulturnikom, da Cankarja ne bodo našli Kostelci razumeli in da naj jim pokažemo raje kaj lažjega, skeče in podobno. S tem smo jim dali krepak odgovor, obenem pa tudi poslušalci, ki kar niso pustili igralcev, posebno pa Jerneja, z odra... Tistikrat je bil res lep praznik za ves Kostel v Banja loki... Ko smo z Jernejem gostovali tudi v Kolpski dolini, so se scene zadovoljnih in veselih gledalcev ponovile.

Marjan Tratar-Učó

Posnetek z II. zasedanja AVNOJ

Minilo je nekaj tednov od osvoboditve Bihaća, ko se je Nikoletina Bursac s svojo četo vnovič znašel v tem razsežnem mestu ob Uni.

Vse mesto je bilo pod tanko snežno kopreno, tišina, da bi človek oglušel, pa se nezaupljivi komandir s sumom ozira okrog sebe, potem pa pogleda po vodniku Ježu in hripavo zagruji: — Jovica, kaj je neki Bihać utihnil kot otrok, ko se onečedi? Ali ne bi bilo bolje, da se malo razmaknemo, zakaj ko se vsuje z oken, bo prepozno.

Pred mesecem, v začetku novembra, ko so krajiške brigade pripravljale naskok na mesto, se je Nikoletina prvokrat v življenju znašel pred Bihaćem. Tu je politični komisar brigade imel pred njimi govor ob obletnici Oktobrske revolucije, ki se je bog ve zakaj pripetila sedmega novembra. Omenjal jim je tudi težke topove s križarke »Aurore« in naskok na carjev zimski dvorec, tako da je Nikoletina v tistem dvodnevnem bobnenju in pokanju po mestu vse pomešal, Bihać in Petrograd, oktober in november, »Aurore« in naše minometalce. A ko je nazadnje ves sajan in zamazan vdrl v veliki samostan usmiljenih sester v samem središču, se mu je zdelo, da je to najmanj tisti zloglasni Zimski dvorec. Ohladil se je šele, ko so se okoli njega razsula črna krija prestrašenih nun.

— Pha, hudič z njimi, umakni se, Jovica, iz te črne povodnji, dokler sva še cela! Jaz se prav nič ne razumem ne na ženske ne na veronauk.

Zdaj, pri ponovnem prihodu v mesto se je Bihać Nikoletini že od prvih ulic videl nekako nenavadno miren in slovesen. Ali je to zavoljo snega, ki je padel davi, ali zavoljo česa drugega, tega komandir še sam ni vedel, ampak se je kakor vsak dober vojak kislo mrščal nad vso to lepoto in tišino.

— Hm, to so civilski posli, zadremalo je zaledje.

Le tu in tam, poredkoma, se vidijo po hišah izobešene zastave. Čim bliže središča greš, zmerom več jih je. Šele čez nekaj časa se Nikoletina domisli, kaj bi to utegnilo biti, in s pogledom išče vodnika Joža.

— Jovica, pa menda se ni začela tista skupščina, vlada ali kar že?

Odkar je bil v borbi pri Cazinu četni komisar Pirgo ranjen, je Jovica postal neke vrste Nikolov neuradni politični svetovalec. Čeprav morda še manj je to njegov komandir, se Nikoletina vendar zmerom obrača nanj, na svojega dobrodušnega in potrpežljivega sosedu, ker mu je to prav tako v zanesljivo in iskreno oporo, kakor da bi se sam pred sabo na glas zašliševal. Vse, kar bi sam sebi rekel in si najboljšega želel, vse to mu bo rekel

Branko Copić opisuje v knjigi »Doživljaji Nikoletine Bursac« velikega, štorastega, toda na moč dobrodušnega Nidžo ter njegovega sosedu in vojnega tovariša, zgrbljenega Jovico Ježa. Nidžo, ki se je ob razsulu starojugoslovanske vojske znašel sam, je kmalu stopil med borce za osvoboditev. Bil je desetar, mitraljezec in komandir čete in ves čas vojne se je hrabro boril, ostal pa je isti preprosti Nidžo, na zunaj

robavs, v svoji notranjosti pa mehek. Sodeloval je tudi pri prvem zavzetju Bihaća jeseni 1942, ko pa je malo kasneje spet prišel tja, je zvedel, da se tam dela nova partizanska vlada. Silno radoveden, kaj je to in kako to sploh gre, je hotel malo pokukati v sejno dvorano prvega zasedanja AVNOJ v Bihaću, pri tem pa se je skoraj sporekel s komandirjem straže. Poglejmo, kako je bilo:

Nidžo je radoveden

tudi ta zgrbljeni Jovica.

»Očka« Jovica zamežika, ko da se je z naporom nečesa domislil, in neumno bulji v Nikoletina.

— Ampak slišiš, da se ni tista skupščina začela, tista... kako se že reče? — mu glasneje ponavlja Nikoletina in si nezadovoljno drgne svoj neobriti obraz.

— Aha, kajpada, seveda! — pohiti Jovica. — Kako se že tiste-mu reče, prijatelj?

Mežikaje urno pobrska po torbi, izvleče načet list papirja in se žalostno zazijavanj.

— Ni več... pokadil sem... Na, tukajle je bilo zapisano.

— Pokadil si politični material? — ga karajoče premeri Nidžo. — E, nate se pa človek res lahko zanese.

BRANKO ČOPIĆ

— Kaj češ, ko pa vsa četa od mene zahteva papir.

Čeprav nerada sta za pojasnilo prosila nekega osmošolca, novinca, ki je pravkar pri Bihaću prišel v četo, in on jima je razjasnil, da v mestu danes zaseda AVNOJ — Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije.

V tisti hitrici in gneči po osvobojenem Bihaću, ko je bil ranjen tudi njihov komisar, nihče ni utegnol Nikolovi četi podrobno in natanko pojasniti, kaj je pravzaprav AVNOJ, pa so partizani v glavnem tako stuhtali, da se je v Bihaću sestala partizanska vlada. Tisti novinec, študent, jim je na lastno pest skušal razložiti nekaj več, a borci so ga neradi poslušali in so mu še manj verjeli: kaj bo on vedel, šele včeraj je prišel v četo, razen tega pa ima še svileni šal okrog vratu, nekakšen gospod. — O, če bi bil tu še tisti njihov študent, potem bi druge ptice pele, so govorili.

Nikoletina ne reče nobene več in vleče se ob koloni ko človek, ki težko natovorjen nese v mlin, a ko so četo nazadnje spravili pod streho, pokliče Jovico na stran.

— Slišiš, jaz grem gledat, kaj se tam godi. Malo kontrole nikoli ni slabo.

— Pa kje misliš?

— Tam no, v AVNOJ-u.

— Ampak kaj je tebi od tega?

— Lej ga no! — komandir izbulji oči. — Vlada se dela, državna komanda, ti pa — kaj ti je do tega! Videti hočem, to je vse!

Nikoletina si zategne pas, se polepša, kolikor more, in odločnega koraka nasršen korači po ulici proti poslopiju, v katerem je zborovanje. Ko si ga je ogledal

od zunaj, se mu zazdi, da se je novembra tudi tod boril. To ga še bolj ohrabri v njegovi nameri. Pred poslopjem ga ustavi straža.

— Hej, tovariš, kam pa?

— Samo pokukal bi rad, — poslovno reče Nikoletina in hoče mimo.

— Ni mogoče, tovariš.

Nikoletina se zdrzne, ko da je dobil udarec in se mrko zazre v stražarja.

— Kako ni mogoče, kaj pa ti je?

— Ni mogoče, notri je zasedanje.

— Saj prav zaradi tega sem prišel.

Partizan pokliče komandirja straže, a ko je ta ugotovil, da Nikola ni ne delegat ne gost, važno odkima z glavo. — Ni mogoče. Kaj pa hočeš notri?

— Videti hočem, kdo je tam.

— Glej ga. Kaj pa imaš ti pri tem?

Nikoletina zatrmoglavil: — Glej, prosim te, kaj imam! Že drugo leto prelivam kri, iščem glavi pravega mesta, zdaj pa, ko se delata oblast in država, mi to nekdo brani pogledati. Čemu je to podobno? Slabo mi poješ, bratec! Pravico imam...

Komandir straže se malce umakne.

— Nihče ti, tovariš, ne pravi, da se nimaš pravice mešati v to, ampak... prepovedano je vstopati, medtem ko se dela: naredba je takšna.

— Počakaj vendar, fant, ne mislim zdaj kar na boben udariti in vso hišo spravljati na noge. Mirno bom vstopil in pokukal, kdo vse sedi tam notri.

— Tudi to ni mogoče, tovariš.

Nikoletina se nepotrpežljivo popraska. — Pa dobro, daj, da se vsaj po trebuhu priplazim in samo malce pogledam izza kakšnega zaklona.

— Ampak kaj si nor ali se samo norca delaš? — se namršči komandir straže. — Po trebuhu se boš privlekel na zasedanje AVNOJ, hej?

— Kaj se čudiš? — se izprsi Nikoletina. — Med bitko sem po trebuhu preplezal pol Bihaća, pa bi lahko tudi teh deset korakov do dvorane.

Komandir je samo prhnil, ko da ne ve, kaj bi še rekel. Nidžo se ozre na Jovico Ježa, ki se jima je približal na tri, štiri korake, in pomigne pol jezno, pol v šali. — Si slišal, Jovica? Ne smeš niti pokukati! Meni se to zdi malo sumljivo.

— Kaj bo sumljivo? — ga zavrne komandir straže.

(Konec na 6. strani)

Zgodovinski sklepi II. zasedanja AVNOJ

Na jesen 1943 je narodnoosvobodilno gibanje izbojevalo na političnem in vojaškem torišču v vsej Jugoslaviji odločilno zmago.

NOF je postala močna politična organizacija, ki so bili v njo vključeni vsi jugoslovanski narodi, nova ljudska oblast je bila čvrst organiziran sistem nove države narodnoosvobodilna vojska pa močna sila, s katero so morali računati ne le nemški okupatorji, ampak tudi zavezniki.

Na osvobojenem področju Jugoslavije so nastale že bistvene revolucionarne spremembe, kajti buržoazija je bila zaradi sodelovanja z okupatorjem že izgubila ne samo oblast, marveč tudi glavno podlago svoje dejanske gospodarske moči. Gospodarstvo so že vodili organi nove ljudske oblasti, usmerjajoč razvoj novega družbenega in gospodarskega reda.

Spričo vsega tega je napočil skrajni čas, da narodi Jugoslavije, ki so bili v veliki osvobodilni vojni in revoluciji izbojevali malone že dokončno zmago nad okupatorjem in domačo reakcijo, izrečejo svojo besedo o usodi Jugoslavije.

Iz vseh teh razlogov je vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja,

CK KPJ in IO AVNOJ sklenil sklicati zasedanje AVNOJ in predlagati, naj sprejme sklepe, ki bodo zagotovili revolucionarne pridobitve narodov Jugoslavije, dosežene s krvjo in nadčloveško porbo.

Tako je bilo leto dni po ustanovni skupščini sklicano drugo zasedanje AVNOJ, ki se je začelo 29. novembra v Jajcu in se ga je udeležilo 240 delegatov iz vseh krajev Jugoslavije. Na tem zasedanju so bili sprejeti daljnosežni, zgodovinski sklepi, s katerimi

so bili položeni temelji nove ljudske, socialistične Jugoslavije.

AVNOJ se je spremenil v vrhovno zakonodajo in izvršilno telo Jugoslavije z vsemi pravicami parlamenta, ki je izvolil svoj 56-članski Prezidij z dr. Ivanom Ribarjem na čelu;

ustanovljen je bil nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije kot začasna ljudska vlada z Josipom Brozom Titom na čelu;

sprejet je bil »Odlok o odvzemu pravic zakonite vlade Jugoslavije tako imenovani jugoslo-

vanski vladi v tujini in o prepovedi vrnitve kralja Petra II. Karadjordjevića v domovino«, dokler ljudstvo Jugoslavije po vojni ne bo na svobodnih volitvah uredilo vprašanja monarhije in dokončne državne ureditve;

z istim odlokom je bil uveljavljen sklep o razveljavitvi oziroma reviziji vseh pogodb, ki jih je bila dotlej sklenila jugoslovanska emigrantska vlada kakor tudi o nepriznanju bodočih;

sprejet je bil sklep, da se Jugoslavija zgradi kot demokratična federativna država enakopravnih narodov, s federalnimi enotami — Srbija, Hrvatska, Slovenija, Makedonija, Bosna in Hercegovina in Črna gora;

sprejet je bil sklep o priključitvi Slovenskega Primorja, Beneške Slovenije, Istre in hrvatskih jadranskih otokov k Jugoslaviji;

sprejet je bil sklep o uvedbi in podelitvi naziva maršala Jugoslavije vrhovnemu komandantu NOV in POJ tovarišu Josipu Brozu-Titu, narodnoosvobodilni vojski pa je bilo izraženo posebno priznanje, da je »v sami borbi združila vsa narodnoosvobodilna gibanja Jugoslavijev, s čimer je bil poudarjen izredno važen politični pomen nove revolucionarne vojske;

sprejet je bil sklep o potrditvi odlokov, naredb in izjav Izvršnega odbora AVNOJ in Vrhovnega štaba NOV in POJ.

V teh sklepih II. zasedanja AVNOJ so — kakor pravi tov. E. Kardelj — najbolj bistvena tri dejstva:

— potrditev in uzakonitev demokratične ljudske oblasti, ki je nastala in se razvila iz narodnoosvobodilnih naporov ljudstva;

— federativna ureditev skupnega notranjega življenja naših narodov v enotni državni skupnosti v federativni Jugoslaviji;

— obračun z emigrantsko in domačo protiljudsko reakcijo, ki se je povezala z okupatorji v skupni borbi proti našim narodom.

NIDŽO JE RADOVEDEN

(Nadalj. s 5. strani)

— Kako kaj? — lopne Nidžo. — Če se tu prav tista naša vlada sestavlja, partizanska vlada, zakaj bi se potem skrivalo pred menoj in toliko stražilo? Zakaj, a?

— Tako je, ne smeš pa ne smeš! — zagrizeno vztraja komandir brez vsakršnega drugega pojasnila.

— Torej mi prav ti ne pustiš, da bi videl svojo lastno vlado? — pobledi Nikola.

— Jaz, kaj pa še hočeš?

Nikoletina se ostro okrene in sikne: — Jovica, pokliči četo!

Oba, Jovica in komandir sta se znašla v mučni zadregi.

— Kakšno četo pa? — se namrgodi komandir straže.

— Mojo četo! Če smo lahko bunkerje razbili pred Bihaćem in se prebili čez most, ki je po njem žgalo pet mitraljezov, nas menda tudi ta garjava vrata z nekaj stražarji ne bodo zaustavila.

Jovica se približa komandirju in mu zaskrbljen zavpije: — Pusti ga, tovariš, naj pokuka, vrag ga vzemi, zakaj neumen kot je, lahko zagode, da se bo še govorilo o tem. Četa je nora nanj.

Komandir jezno pljune in ki slo pogleda Nidžovo jermenje, ki mu je križalo prsi: — No, naj bo, pusti orožje tu, pa ti bomo toliko odškrunili, da boš pokukal.

— Orožje! Kakšno orožje! — se namrdne Nikola. — Moj bog se je zarekel, da do Berlina ne odloži orožja, pa ga tudi zdaj ne bom, in četudi tam v dvorani vidim samega svetega duha.

— Delaj kakor veš! — se odmakne komandir, ki mu je bilo tega že dovolj in skupno s stražarjem odvede Nikoletino v poslopje, previdno odškrne vrata in šepne: — Pojdi, ampak samo nos pomoli!

Nikoletina se skloni, zaustavi dih in samo z enim očesom zaškili skozi ozko odprtino. Šele čez nekaj trenutkov ga je komandir komaj slišal, kako je siknil: — Uh, čudo imenitno, pa to je skoro vse sama vojska!

In kakor da sam sebi pojasnjuje, malo mirneje nadaljuje: — Seveda, vsa dežela se je uprla. Celo dedje so oblekli uniformo. Lej tam, še pop, tako mi svetega Nikole!

Ko se je tako napenjal, da bi čim bolje videl, je že vso glavo zrinil v skupščinsko dvorano. Delegati pri kraju so se začeli ozirati, ko so začutili, da jim preprih reže v hrbet, a Nikola se je umaknil šele, ko se mu je zazdelo, da ga je izza predsedniške mize oplazil sam vrhovni komandant.

Ves v zanosu in zmeden v somraku predsobja komaj opazi

komandirja in karajoče odkima: — Ti si pa res dober! Ne pustiš, da bi videl takšno slovesnost in lepoto, takšno, takšno... eh, ko da jih je sam car Lazar na večerjo povabil...

— E, tovariš, saj sem ti povedal: naredba je naredba.

— Eh, tebi se prav tako kot meni pozna, da so najini dedje carja služili. Zataknil si se tu ob vratih... Ustrašil sem se že, da je prišel kdo iz londonske vlade, ko si mi tako zastavil pot.

— Ti pa menda malo pretiravaš.

— Kaj ne bi! Zbrali so se tu vsi moji sosedje, kmetje, komandirji, odborniki, ti pa si vse sile napel...

— Napel, bogme, svoje varujem, ni to lanski sneg.

— Oho, le glej, kako znaš ti tudi s te strani udariti! — je poln občudovanja zazijal Nikoletina.

— E, ta je na mestu, tako mi vere.

Seđaj se Nidžo malo zamisli, potem pa, ko že odhaja na ulico, pristavi čisto prijateljsko: — A tudi jaz sem na mestu, tovariš, moraš priznati. Samo pomisli: borim se, borim, kri prelivam, potem mi jo pa tamle za vrati nekdo zagode. Preden z očesom trenč: kje si bil — nikjer, kaj si delal — nič. Kaj ni tako, Jovica, jabolko moje sladko?

Nedalek od njega je ležal na tleh komandir in premišljeval. Ukrenil je vse, da bi napad kar najbolj uspel. Mine so bile postavljene že včeraj in so čakale na svojo žrtev. Andražu je lahko zaupal, da bo naogot s fanti dobro opravil. Tudi drugemu delu cete, na drugi strani soteske, je zaupal. Tam so bili Krk, Brkac in Zigon, sami pogumni fantje.

Čakanje se mu je zdelo nezno. »Samo, da bi že prisel,« si je ponavljaj. Pogledal je na uro: »Kmalu bo štiri, a vika ni cutu se od nikoder.« Mogoče pa so ga napacno obvestili in ga spion ne bo.

»Toda saj to ni mogoče!«
reter je dejal: »Bude točno ob štiri, bodite pripravljeni, poim bo Italijanov!«

»Prekrieto, na, sedaj pa bo že štiri in ga še ni!«
Bil je jezen sam nase. Skusal se je umiriti, vendar mu ni uspelo; on je kot na zerjavici.

»Če ga v pol ure ne bo, se je moralo nekaj zgoditi. Mogoče so celo izvonali, da jim mislino napasti,« je premišljeval.

Minute so se vlekje kot mora. Borci so postajali nemirni. Toda nenadoma, naenkrat se jim je zazdelo, da slišijo bruzganje lokomotive, ki se jim približuje. Njeno pumanje in sopnanje je postajalo čedalje močnejše in borci bi najraje zavriskali od veselja.

Lokomotiva je pretrgala tihi mir v soteski in vagoni so hiteli po železnih tirih. Železna kompozicija je vozila v past.

Lokomotiva je pocasi in sopihajoče zavozila na mesto, kjer so bile postavljene mine. Nenadoma jo je vzaignilo s urov in zdelo se je, kot da bi jo hoteli posastna eksplozija vrci proti nebu. Toda že v naslednjem trenutku je obstala, kot bi se premislila in se prevrnla v potoček ter mu zajezila strugo. Anarazeva naloga je bila dobro opravljena.

Iz oklopnih vagonov so zaceni skakati Italijani in poskušali doseči pregove. Ni jim uspelo. Že po nekaj korakih so zakrili z rokami in padali kot vrce na tla.

Andrej je kosil z mitraljezom pod seboj. Pozabil je na vse. Vrvez zopetganin Italijanov se mu je zdel kot igra, v kateri je znal zmagovalec. Vse se mu je zdelo zelo preprosto, Italijani so se mu zdeli kot lutke, ki ne vedo, kam bi se obrnile. Na levi ogenj, na desni zopet strojnica in mitraljezi. Uvideli so, da jim ne preostane nič drugega, kot da se umaknejo v vagon in od tu srečljajo na nepricakovane sovražnika. Vedeli so, da je vse zaman, da uolgo ne bodo mogli vzdržati. Pričakovali so pomoči.

Tudi Marko je vedel, da morajo s sovražnikom hitro cpraviti in potem izginiti od tod. Ukazal je, da z jurisem zavzamejo vlak. Borci so se zagnali v dolino z bombami v rokah, ki so kmalu nase pot na vagon in med preplasene Italijane. Kmalu je bila vsa kompozicija v plamenih...

Marko je ukazal umik. Ceta se je utrujeno zarila v strmino in se izgubila v divjini. Oddaljevala se je od morisca in pusača za seboj sotesko, po kateri je tekel potoček med okrvavljenimi trupli. V tej smrtonosni soteski so poslednjic videli nekatere svoje tovarise, katerim je smrtni raiat pretrgal nit zavijanja. Med njimi je bil Brkac, listi Brkac, ki se je tako veselil, da bi zopet enkrat pil svoje vino, ki bi mu ga prinesla na mizo njegovav Katra. Ležal je v potočku med italijanskimi trupli, preko njegovega mirvega telesa pa so plavalci valčki vode, kot bi mu hoteli sprati rane. Toda on je bil mrtev in ni cutil njegovega prijetnega bozanja.

Cesta se je vila med polji, ki so bila le tu in tam posejana s pšenico in krompirjem. Od nje so rasia drevesa, na katera je tu in tam zaslo samotno jabolko ali hruska. Vecina od njih je bila ozgana od granat in njihove veje so samotno srtele proti nebu in kazale svoje prazgoune. Bila je jesen, pusta, nič privlacna jesen, ki naj bi napoinila hrame in dajala upanje za toplo zimo. Tega ni bilo, ni bilo rdecih jabolk, ne socnih hrusk in še listje, ki je vsako jesen tako prijetno sumelo pod nogami, se je izgubilo kdo ve kam.

Po razgreti, beli cesti se je vila poklapana kolona. Bili so razorozeni in na obeh stranah so hodili mimo njih parizani. Borci so se vso noč z njimi, ker niso hoteli odloziti orožja. Proti jutru so morali popustiti. Brigada jih je imela v precepu. Italijanska vojska je bila uničena, slavna Mussolinijeva vojska je kapitulirala. Parizani so slavni pomembno zmago, njihov sovražnik je bil uničen.

Pod grivino ceste je ležalo orožje: puške, strojnice, mitraljezi. Vse naokrog je ležala municija in se bolj poudarjala veliko zmago. Italijani so hodili sklonjenih glav, nič niso bili podobni nekdanjim, prejšnjim vojakom, ki so se še pred nedavnim košatili po naših mestih in vaseh. Odhajali so za vedno in nihče ni potocil za njimi solza, razen skupina žensk na koncu kolone, ki je šla za njimi. To so bila dekleta, ki so se prodala tujcem, ki so jih ljubile zaradi njihovih grozodejstev, ki so jih napravili pri nas. Hoтеле so iti z njimi. Nihče jim ni tega branil. Zatajile so svojo rodno grudo in se predale strastem nenasitnih tujcev za cigarete, makarone in obljubljeno deželo sanj.

Za Martinovo na Dolenjsko

Temni oblaki nas niso posebno vznemirjali. Cez dan bo lepo, smo se tolažili.

Za sindikalni izlet na Dolenjsko smo se kar hitro odločili. Bliza se zima, torej zadnji čas je za izlet. Določili smo nedeljo, 17. novembra. Ugotovili smo, da je omenjena nedelja povrh še »Martinova«. Zakaj se ne bi enkrat šli izletnike in martinovani na Dolenjskem?

Komunalni sofer Jože in avtobus, ki drugače prevažajo šolsko otročad iz Grčaric in Dolenje vasi v ribniško šolo in nazaj, je bil točno ob uri nared, da popelje sindikalno podružnico Stanovanjske skupnosti Ribnica na izlet v »neznano«.

Po nekajminutni zamudi pri odhodu smo veselo odšli na pot po lepi črni cesti proti Velikim Laščam do Ahca na Turjaku, kjer je bil krajši postanek. Vodja izleta Jože je namreč napovedal nesrečo in sicer najmanj gumidefekt, če ne bi počastili s svojim obiskom gostoljubnega Ahca.

Naliv je medtem prenehal. V avtobusu je bilo živahno. Kresale so se domislice. Ljudje so bili dobre volje. Vožnja po lepi cesti je bila udobna in sami nismo vedeli, kdaj smo se znašli na Skofljici in avtomobilski cesti. Avtobus je drvel proti Dolenjski. Vodnik Jože je tolmačil zgodovino krajev, skozi katere smo se vozili. Ivančna gorica, Trebnje, še kratek skok in že smo v dolenski metropoli — Novem mestu. Tisti, ki smo mesto poznali od prej, smo toliko bolj občudovali napredek, ki ga je naredilo v zadnjih letih. Zrasla so številna nova stanovanja, industrijski objekti, urejene ulice, mesto krase spomeniki, kar vse daje mestu ob Krki svojevrstno podobo. Čas, ki smo ga določili za postanek v Novem mestu, je bil prekratek, da bi si mesto podrobno ogledali. Pohvaliti moramo tudi dobro in hitro postrežbo in solidne cene v novomeških gostiščih.

Temni oblaki so se razpršili in sililo se je celo sonce. Obetal se je lep novembrski dan. Naš avtobus je brzel po lepi cesti mimo slikovite pokrajine in motne Krke proti središču dolenskega turizma — Otočcu. Grad-hotel Otočec je bil tudi v tem času lep. Na dvorišču gradu so stali avtomobili z različnimi registrskimi oznakami, med njimi je bilo tudi nekaj inozemcev. Občudovali smo lepoto narave, ki obdaja grad, nekaj časa sekundirali ribičem, potem pa se veselo razporeženi vračali proti vasi Otočec.

Ker smo si zaželeli nekaj popotne romantike, smo se na povabilo prijazne dolenske mamice za kratek čas ustavili v mlinu ob Krki. Ker je bila martinova nedelja, smo tudi mi morali krstiti vino. Gosi na žalost ni bilo na mizo, zato smo se kmalu poslovlili od gostoljubne mlinarice.

Prijetna vožnja, lepota dolenske narave, pa če k temu prištejem še tiste maligne, ki smo jih spravili ob preizkušnji vina, so vsak po svoje prispevali, da je bilo vzdušje kar se da prijetno. Razlegale so se pesmi, humoristi so prišli do polne veljave. Vstili so se smeh in petje ter razne domislice.

Vračali smo se skozi Novo me-

sto in Mirno peč. Tu smo naredili krajši postanek. V edini gostilni v tem kraju verjetno niso pričakovali veselih Ribničanov, zato so bili kar nekam v zadregi ob tolikšnem številu gostov.

Izvrstno kosilo in dobra kapljica sta obdržala razpoloženje na »visokem« nivoju. Petje, pa tudi ples je povlekel nekatere izletnike. Tovariš Jože, ki je drugače upravnik Komunale, je v šaljivem nagovoru »analiziral« delo servisov v stanovanjski skupnosti, njegova desna roka Jože, ki je zelo dobro odigral vlogo sprevednika, pa je povedal marsikatero originalno ribniško.

Kar prehitro se je bilo treba posloviti od prijaznih Mirnopečanov. Vožnja po avtomobilski cesti je ponoči še posebno lepa. Proti Ljubljani so se vračali številni izletniki. Kolona avtomobilov se je vila skoro v nepretrgani verigi.

Še kratek postanek v Ortneku, kjer je bila zbrana lovska družina in naš izlet je bil pri kraju. Z izletom smo bili zelo zadovoljni. Videli smo nove kraje, v prijetnem razpoloženju pozabili na dnevne skrbi in preživeli prijeten dan med Dolenjci.

K. Oražem

Komentar

Zapuščena grobova

V samotnem gozdu blizu Novih sel pri Kočevju je grob neznanega borca, ki je padel po pripovedovanju vaščanov oktobra 1944. Domnevajo, da se je pisal Sere Anton, doma je bil iz Salke vasi, ko poklicu miner na Rudniku. Nedalek od tu v tihni globeli ob gozdu pa je drugi grob v istem času padlega partizana, za katerega ni znano niti ime. Dolga leta so otroci krasili njuna grobova. Ob dnevu mrtvih so jima prižigali tudi svečke.

V času, ko se z veliko ljubeznijo spominjamo padlih borcev, ko jim postavljamo spomenike in izpisujemo njihova imena z zlatimi črkami, smo prezrli dva izmed mnogih — neznanih, ki pa nista neznanca, saj vemo za njuna grobova.

Dolžnost organizacije ZB je, da skrbi za grobove paauh. Da se, četudi na čisto skromen način, oddolži njihovemu spominu.

Razumljivo je, da organizacija ZB ne more postaviti spomenika na vsakem grobu, ker nima finančnih možnosti. Morda vedo za grob domnevno znanega partizana njegovi svojci. Naj bo kakor koli; samotni zapuščeni grobovi v neposredni bližini naselij, bi vsaj ob dnevu mrtvih zaslužili več pozornosti.

S. L.

PREDGRAD

V Poljanski dolini se kmetje pritožujejo, da jim jelenjad dela veliko škodo po poljih. Divjad se skoraj neovirano spreha v večjih skupinah po njvah.

OB 80-LETNICI MARIJE PIRNAT

»Vsako drevo bo imelo svojega Slovenca«

21. novembra je dopolnila Marija Pirnat iz Cankarjeve ceste v Kočevju 80 let. Ta jubilej pa bo praznovala v krogu svojih najdražjih 29. novembra, ko se bodo zbrali pri njej njeni otroci in vnuki.

Marija Pirnat je bila rojena v Dolenji vasi pri Ribnici, po poroki pa se je preselila v Rajn-

Marija Pirnat

dol. Njeno življenje je bilo vedno težko. Spominja se, kako je bilo med prvo svetovno vojno, ko je bilo težko za kruh in sploh živila. Nekoč je po nasvetu neke ženske spekla kruh iz fižolove moke, zaradi česar so otroci zboleli. Mož ji je umrl leta 1934 in posledje je sama skrbelo za šest otrok, pet sinov in hči.

Posebno je bilo težko zaradi Kočevjarjev, ki so skušali Slovence vedno izkoriščati. Ko se je začela druga svetovna vojna, so Kočevjarji obljubljali, »da bo imelo vsako drevo od Rajndola do Kočevja svojega Slovenca«. Kočevjarje so pekli in cvrle dobrote za nemške vojake — po-

tem pa so prišli Italijani, zato so se Kočevjarji preselili k »atetu Hitlerju«.

Marija Pirnat se je kmalu po začetku vojne vključila v delo OF, zaradi česar je morala že 1942 bežati z otroci v gozdove, najprej v Verdrenk, nato pa v Pokštajn, kjer je kuhala partizanom in pastirjem. »Tu smo bili izdani,« je pripovedovala Pirnatova, »in so nas Italijani nekaj ujeli. Prav takrat so med drugimi zajeli še partizanskega kurirja Savinjčana, ki se je ustrelil in naprednega mozoljskega župnika Mateta. Hišo so nam zažgali, nas pa odpeljali v Spodnji log. Od tu so odpeljali v Kočevje najprej moške, ženskam pa so rekli, naj počakamo, da se bodo vrnili. Me pa seveda nismo čakale.

Bila sem v Lapinjah, ko je bila tam ustanovljena Cankarjeva brigada. Najhuje pa je bilo, ko smo pribežali spet v Stari log, kjer so nas ujeli Italijani in nas odpeljali v kočevski zapor, kjer so nas žrle uši, bilo je tudi polno podgan pa tudi lačni smo bili vedno. Tu sem bila zaprta od novembra 1942 do maja 1943. Potem so nas pustili, a nismo smeli zapustiti Kočevje. Tu sem dočakala tudi italijansko kapitulacijo in takrat so me prišli obiskati tudi moji trije fantje, dva pa sta padla, eden prav na 25. rojstni dan, drugi pa še ni imel 19 let.

Potem sem bila do januarja 1945 pri sestri v Lazah ob Kolpi, potem pa sem odšla v Črnomelj na konferenco AFŽ, ki je trajala 3 dni. Trikrat sem bila tudi odlikovana z Redom za hrabrost. Potem sem se vrnila v Laze, marca pa so me poklicali spet v Črnomelj, od koder so me z letalom prepeljali na osvobodeno ozemlje v Dalmacijo. Po osvoboditvi sem bila nekaj časa v Ljubljani, Zagrebu in Celju, zdaj pa sem že 7 let v Kočevju.

Kljub osemdesetim letom je

Marija Pirnatova živahna, da ji nihče ne bi prisodil toliko let.

Septembra letos je potovala v Piran, kjer so praznovali 50-letnico sina Janeza, bivšega predsednika okraja Kočevje.

Napredni Mariji Pirnat želimo v imenu bralcev še veliko zdravih in zadovoljnih let.

J. Primc

SONCU NASPROTI

Zimska noc je prinesla iz zasneženih kočevskih hribov hladno zimsko jutro. Nad Kočevjem je lezla gosta megla, kot da bi se nikoli več ne hotela dvigniti. Zazelzel sem si sonca. S svojim prijateljem Francijem sva optala nahrbtnika in smuči in se poala v hrib, svetlobi nasproti. Za nama je ostala gozdarska pristava. Pot se je dvignila v gozd in se vijugala med skalami in drevjem do ovinka prve mestne ceste. Presekala sva ovinek in se po rizi in snegu kobacala naprej do korit, kjer je prav tiho žubodral izvir. Po bližnjici sva se po nekaj minutah znašla na ovinku cetrte mestne ceste. Oddaljila sva se od nje navkreber in po poturni hoji prišla na vrh 17. oddelka, kjer se nama je nasmejalo sonce v vsej svoji lepoti.

Od tu naprej se je začelo tisto potovanje, ki me je očaralo. Krepke stopinje Francija pred menoj so mi vžigale mlado kri. Prijazno se mi je smehljala lepo shojena zimska pot. Zal naju je gaz v snegu kmalu pustila na cedilu, ko sva se docepala do drvarjev, ki so v 14. oddelku sekali bukovino. Nataknila sva si smuči in tiho drsela po svežem pršiču na stari snežni podlagi naprej. Nebo je bilo čisto modro, opredeno s koprenastimi oblaki. Drevje, obloženo s pršičem je bleščalo v stotisočih kristalih. Na stari jezni poti se je odprl pred nama razgled na mogočno drevje, kjer so vmes kot žive orjaške sveče stali suharji. Obstala sva in občudovala. Premaknila sva se naprej po svežem puhu. Kako lep se mi je zdel zimski gozd. Tako čudovitega nisem videl še nikoli. Te zdrave mogočne, košate jelke, pokrue z pršičem, prav tako smreke in bukve. Sredi globokega miru sva neslišno drsela naprej. Sonce se je nagnilo in siplje skozi mrežo s srebrnom posutega drevja, obdanega z vejami, srebrne niti. Difuzna svetloba se razbija od snežnih kristalov na vse strani. Samotna, veličastna tišina je vladala na poti v pragozd. Od vseirske tišine in tihega šepetanja vetriča mi je šumelo v ušesih, kot da bi nekje blizu čul slapove Kolpe.

Gozd je bil omrežen s čudovitimi sledmi v snegu. Divja mačka je nakazala svoja pota. Sled kune je zopet drugačna. Odvisnog divje kure so poživiljali odtise četveronoznih previvalcev zimskega gozda. Od nekeje so priskakljate tri srne v lepih zimskih kožusčkih in zvedavo gledale na prišleka. Konture drevja so izgledale v proti svetlobi posute z belim puhom, kot tanki srebreci se pajčolan, obstijane od zimskega sonca. V takem svečanem okolju so imela svojevrsten izgled prastara drevesa različnih visinskih prelomov. Posuta z drevesnimi gobami, pokritimi s snegom so zvedavo gledala v lepo zimsko naravo.

Veter je prav na rahlo otresal pršič z bradatih jelk in sivih bukev. Pršič se je vsul po čistem sončnem zraku v sijajnih srebrnih in zlatih bleščavah. Osvežil mi je od mraza obrat, mrzel obraz. Na vrhovih dreves se je posebno izkazal. Ni razgrajal, kot burja. Od časa do časa je otresal beli puh, kot da bi nam hotel ponagajati. Storil pa je narobe prav in zati prah v zraku, obsijan od prodornih zimskih sončnih žarkov, je dal temu veličastnemu okolju še posebno očarljivo lepoto. Veter potepuh pa je prisilil jelke, da so nam s svojimi dolgimi vejami mahale v pozdrav. In ta pozdrav ni bil vsakdanji. Dober dan ti želim, pragozd, sem sam pri sebi potihlo rekel. Deviško čist si tudi pozimi. Tiho sumenje vetra mi je odgovorilo v pozdrav.

Vse mi je bilo naenkrat polno romantične davnine. Ze pot sama, ta edinstvena pot v zimski pragozd, me je vsega prevzela. Bila je polna mikavnosti za mladega cloveka in nisem se je mogel nagledati. Še lepši je bil pragozd v sivobeli obleki, kombiniran z zeleno barvo, tih in mikaven. Zakopan v sneg je bil po svoje čaroben. Spodnje veje mladega drevja je sneg globoko upognil in zametal. Mladovje je bilo obdelano s snegom v obliki belih ozkih stožcev. Izgledalo je kot armada belo oblečenih vojakov, ki gredo skozi zimski gozd. Globina gozda je bila zaradi tega še bolj poudarjena, ker so se belo oblečene mlade jelke izgubljale med visokim temnozelenim jelovjem in deblovjem starih gotih sivih bukev in vej, ki so jih kot gole, obupane roke stezale proti nebu.

Znašla sva se torej z vsem svojim žitjem in bitjem v pragozdu, v objemu prekrasnega sončnega dneva, kar se cloveku samo še v spanju lahko zgodi. Zunaj sijajne bleščave, znotraj prepored. Veter je nenadoma spremenil glas, veselo sumenje se je spremenilo v tiho šepetanje, ki kakor tišina nima konca niti kraja. Oko se ni naveličalo gledati neprestano se spreminjajočih kulis, ko sva se s Francijem pomikala s smučmi po smučinah. Obiskala sva tudi prastaro jelko, visoko čez 40 metrov, kot očanec je dominirala med mlajšimi sosedami, ki pa so bile tudi stare 200 in več let. Prastara teta je bila takrat stara čez 350 let. Marsikaj je videla v svojem življenju. Zob časa je tudi z njo napravil kolenec. Ostal je le panj in letnice na njem, iz katerih je mogoče razbrati starost. Pokukala sva še v Eleonorino jamo poleg stare jelke in se za tem napolila po stari jezni poti domov.

Praznovanje v Predgradu?

Prihodnje leto bo poteklo 20 let, odkar se je v Pregradu nastanil štab garnizona sedmega korpusa NOV in POS, kjer je bilo obenem tudi zbirališče borcev, vežbanje in priprava za borbo. Veliko borcev je šlo skozi tisto partizansko vojaško šolo in je vas ter vsa okolica do Zagozdaca, Deskove vasi in Starega trga pa do Dola in Kolpe bila prizorišče številnih vaj in tudi seveda prijetnih doživljajev. Ko sem pred dnevom mrtvih obiskal tiste kraje, sem obujal sicer prijetne spomine, vendar pa sem se pozanimal pri vaščanih, koliko je že partizanov od tistikrat obiskalo te kraje, pa so povedali, da so bili le redki, kot jaz po 19 letih... Zato sem prišel na misel, da bi se mogoče le kako dalo organizirati partizansko srečanje borcev tega garnizona in bi seveda ob tem tudi prikazali vaščanom kako kulturno prireditve, mogoče celo miting iz tistih dni, saj kulturna grupa iz štaba garnizona je men-

da še vsa živa? To bi kraj in dolina tudi zaslužila. Seveda bi bilo treba tudi pomisliti na razne zgodovinske oznake, ki bi jih bilo treba postaviti na razne stavbe v Predgradu, kjer je bil štab garnizona, mitingi in podobno. Misel je dana, mogoče bi se dalo to nekako združiti prihodnje leto s črnomaljskim slavljem, saj je oboje v 20-letnem obdobju in bi tako lažje nekako zbrali naše ljudi, ki so takrat živeli in se vežbali ter pripravljali za borbe v brigadah.

Mogoče bi tako tudi turistično Poljanska dolina zaživela in odkrila svoje lepote, ki so mnogim danes res še nepoznane. Prilike je torej dovolj, da bi se o tem tudi Predgraščani kaj pomenili in seveda oba obč. odbora ZB NOV v Kočevju in Črnomlju. Zdi se mi, da bi bil res čas, da se vsa po 20. letih spet snidemo vsi, ki smo tistikrat hodili tam okrog in partizanili.

M. Tratar-Učo

PETER VOVK

Občanom in delovnim organizacijam čestitamo ob dnevu republike **29. novembru**
in jim želimo še veliko delovnih uspehov

Občinska skupščina Kočevje

Občinski odbor SZDL, Obč. komite ZKS, Obč. sindikalni svet, Obč. komite ZMS, Občinski odbor ZB, Obč. odbor ZROP, Obč. odbor ZVVI, Obč. gasilska zveza, Občinski odbor RK, Obč. zveza prijateljev mladine, Obč. zveza Svobod in prosvetnih društev, Občinska zveza za telesno vzgojo in Društvo upokoencev

Delovni kolektiv

TEKSTILANE

tovarne sukna Kočevje

želi vsem delovnim ljudem,
kolektivom in poslovnim prijateljem
prijetno praznovanje 29. novembra

Delovnim ljudem in delovnim kolektivom čestitamo in jim želimo veliko uspehov na vseh področjih

SGP ZIDAR Kočevje

Pozdrave in čestitke ob obletnici rojstva naše socialistične domovine pošiljamo vsem delovnim ljudem in kolektivom

kolektiv **Rudnika
rjavega
premoga**
K o č e v j e

Ob dnevu republike - 29. novembru,
toplo pozdravljamo naše cenjene goste
in se jim priporočamo

Gostinsko podjetje Ribnica

Občanom ribniške komune
in vsem delovnim ljudem
želimo prijetno praznovanje
29. novembra in obilo zdravja

Zdravstveni dom RIBNICA

Ob 20-letnici rojstva nove Jugoslavije čestitamo vsem občanom
ribniške komune in jim želimo prijetno praznovanje

Občinska skupščina Ribnica

Občinski odbor SZDL

Občinski komite ZKS

Občinski odbor ZB

Občinski odbor ZROP

Občinski odbor ZVVI

Občinski sindikalni svet

Občinski komite ZMS

Občinski odbor RK

Občinska gasilska zveza

Občinski svet Svobod

in prosvetnih društev

Društvo upokojencev

Vsem delovnim ljudem, delovnim kolektivom
in poslovnim prijateljem pošiljamo ob obletnici
ustanovitve socialistične Jugoslavije prisrčne
pozdrave

kolektiv

INKOP

Kočevje

ELEKTRO

Potrošnikom električne
energije čestitamo
ob dnevu republike

29. novembru

KOČEVJE

KOVINAR

Kočevje

se pridružuje čestitkam za dan republike
29. november

Za naš veliki praznik čestitamo poslovnim
prijateljem in vsem občanom

Kovinsko podjetje RIBNICA

INLES Ribnica

kombinat lesne industrije

Proizvaja:

- ◇ žagan les vseh vrst
- ◇ šolsko in pisarniško pohištvo
- ◇ stavbeno pohištvo vseh vrst
- ◇ klasično in furnirsko embalažo
- ◇ galanterijske izdelke za domače in tuje tržišče

Za naš veliki praznik 20-letnico rojstva nove Jugoslavije
toplo čestitamo vsem delovnim ljudem, kolektivom
in občanom ribniške in kočevske komune

V obratih v Sodražici in Ribnici izdelujemo vse vrste
žičnih mrež. Kupcem se priporočamo

Pletilnica žičnih mrež

Sodražica

DOM Ljubljana - poslovna enota

Suha roba Sodražica

se pridružuje čestitkam ob dnevu republike
29. novembra

VODNA SKUPNOST Kočevje

želi občanom kočevske in ribniške komune prijetno
praznovanje

29. novembra

Prebivalcem Loškega potoka in vsem delovnim ljudem
želimo prijetno praznovanje

29. novembra

Kmetijska zadruga

Loški potok

Zadružnikom, kooperantom in vsem delovnim ljudem
želimo prijetno praznovanje dneva republike

Kmetijska zadruga

Ob dnevu republike -
29. novembu, čestitamo vsem
cenjenim gostom in se jim
priporočamo

gostišče

Majolka

SODRAŽICA

Dom na Travni gori

je prijetno izletišče pozimi
in poleti. Obiščite nas -
ne bo vam žal

Delovnim kolektivom in vsem bralcem Novic čestita za
DAN REPUBLIKE
KOLEKTIV

ČZP Kočevski tisk

z Novicami

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje

KMETIJSKA PANOGA:

● Osnovna dejavnost:

- Kmetijski obrat Cvišlerji
- Kmetijski obrat Koprivnik
- Kmetijski obrat Livold
- Kmetijski obrat Mlaka
- Kmetijski obrat Stari log
- Kmetijski obrat Draga
- Mlekarna Kočevje

● Pomožna dejavnost:

- Delavnice Breg
- Avtopark
- Skladišče in prodajalna Zagreb
- Mešalnica močnih krmil
- Uprava podjetja s centralnim skladiščem
- Obrat za kmetijsko kooperacijo

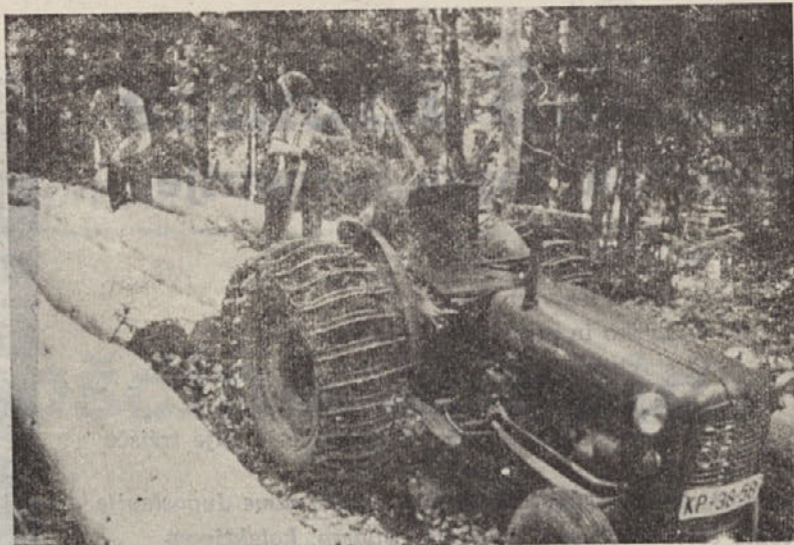
GOZDARSKA PANOGA:

● Osnovna dejavnost:

- Gozdni obrat Kočevje
- Gozdni obrat Mozelj

- Gozdni obrat Stara cerkev
- Gozdni obrat Grčarice
- Gozdni obrat Podpreska
- Gozdni obrat Velike Lašče
- Gozdni obrat Ribnica
- Uprava gojitvenega lovišča Rog

- Špedicija Kočevje
- Špedicija Ribnica
- Obrat gozdne mehanizacije
- Oddelek za urejanje gozdov
- MESARIJA IN KLAVNICA
- REŽIJSKA GRADBENA SKUPINA

Poslovnim prijateljem, potrošnikom in vsem delovnim ljudem želi

delovni kolektiv

TRGOPROMET

Kočevje

s svojimi poslovnimi enotami prijetno praznovanje dneva republike

Ob našem velikem prazniku 29. NOVEMBRU pozdravljamo vse delovne ljudi in jim želimo pri delu še veliko uspehov

Oprema KOČEVJE

Kolektiv
Zdravstvenega doma
Kočevje

čestita in pozdravlja ob DNEVU REPUBLIKE vse delovne ljudi in jim želi še obilo zdravja

Ob dnevu republike čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem kolektiv

Gradbenik

RIBNICA

Gostom čestita in se jim priporoča gostinsko podjetje

HOTEL

PUGLED

KOČEVJE

Kemična tovarna

MELAMIN

Kočevje

pozdravlja ob obletnici ustanovitve nove Jugoslavije vse delovne ljudi kočevske komune ter delovne organizacije ter jim želi pri njihovem nadaljnjem delu še obilo delovnih uspehov

Kako dosegamo plan

Po oceni so industrijske gospodarske organizacije dosegle letni plan tako:

Vrednostno so dosegle letošnji plan s 86,4 odstotka, oziroma 33,7 odstotka več kot v istem obdobju lani. Letni plan sta že presegli podjetji Rudnik in INKOP, nad povprečjem pa so še Tekstilana (97,2 odstotka letnega plana) in Elektro 78,4 odstotka.

Plan kumulativne fakturirane realizacije so dosegle s 83,2 odstotka. Rudnik je letni plan že presegel za 7,8 odstota, INKOP pa je pod letnim planom le še za 5,5 odstotka. Podobno, seveda v odstotkih nekoliko nižje, dosegajo podjetja tudi plan vnovčene realizacije.

Plan izvoza je industrija do-

segla s 56,7 odstotka (skupaj s KGP in Avto pa je letni plan došežen s 65,1 odstotka).

Oktober letos je bilo zaposlenih v industriji 9,6 odstotka več ljudi kot v oktobru lani. V vseh desetih mesecih letos pa je bilo zaposlenih povprečno 5 odstotkov več kot v istem obdobju lani, oziroma za 1,2 odstotka manj kot predvideva letni plan.

Občinska skupščina je potrdila

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so sprejeli več sklepov oziroma odlokov. Tako so podali soglasje k sklepu delavskega sveta TP Suha roba iz Sodražice, da se pridruži uvoznizvoznemu podjetju Dom Ljubljana, sprejeli odlok o ustanovitvi sklada za borce ter potrdili pravila sklada, sprejeli odlok o višini dnevnic za uradna potovanja, nadomestek za ločeno življenje in za kilometrine za službenice obč. skupščine ter obč. zavodov in organizacij ter sprejeli odlok o tem, kateri predpisi ne veljajo več.

Ker je odbornik Nikola Japundžič odšel na novo službeno mesto, so v njegovi volilni enoti bile nove volitve (4. nov.). Za novega odbornika je bil izvoljen Alojz Kragelj, oficir.

Trg. podjetje Jelka je zaprosilo, da dobi v upravljanje stavbo v Grčaricah, v kateri ima podjetje svoj lokal, na predlog turističnega društva pa so imenovali za oskrbnika ribniškega gradu Komunalo.

Na koncu so izdali še nekaj garancij za najetje kreditov, in sicer TP Jelka v višini štiri milijone (za obratna sredstva), Kovinskemu podjetju tudi v višini 4 milijone, Gradbeniku za tri milijone in Komunali za štiri milijone.

Naslednja seja občinske skupščine Ribnica bo še pred novim letom, obravnavali in sprejeli pa bodo predvidoma družbeni plan in proračun za leto 1964.

Komunala Kočevje gradi cesto mimo bloka Trgoprometa proti stolpnicam. Letos ji bodo napravili samo še robnike, prihodnje leto pa jo bodo asfaltirali. Dolga bo 150 m

OBRT NA REŠETU

Na zadnji seji sveta za industrijo, gradbeništvo, promet in obrt pri občinski skupščini Kočevje so obravnavali položaj in dosežke obrti v zadnjih letih. Med drugim so ugotovili, da je bilo v zadnjih desetih letih od skupnih investicij v občini porabljenih za obrt 2,6 odstotka, v zadnjih dveh letih je narodni dohodek v obrti občutno bolj porasel kot osebni dohodki občutno, pa je porasel delež skupnosti v celotnem dohodku obrtnih delovnih organizacij, posebno pa še lani prispevek iz čistega dohodka v družbene investicijske sklade. Zaradi takega položaja obrt v občini nazaduje,

saj so v tej panogi zelo težki delovni pogoji, podjetja nimajo sredstev za izboljševanje družbenega stadarda zaposlenih, pa tudi osebni dohodki obrtnikov so nizki. Obrtni delavci so se vse pogosteje zaposlovali v industrijskih podjetjih, kjer so imeli občutno boljše osebne dohodke pa tudi večje možnosti, da dobe stanovanje in podobne ugodnosti, čeprav je nesporno, da mora obrtni delavec več znati (šolanje obrtnih delavcev je dolgo in drago) kot industrijski, ki se določeni fazi dela lahko priuči. Obrt je v tako težavnem položaju kljub temu, da so nekatera podjetja delno (Fotolik, Vrtarija, Oprema, Komunala, Pekarija) oproščena plačevanja nekaterih prispevkov, nekatera pa celo v celoti (od Krojaštva in Čevljarstva občina nima nobenih dohodkov).

Da bi položaj obrti izboljšali (poročilo je namreč ugotovilo, da obrt kadrovske in tehnično ne odgovarja potrebam občanov), so nekateri v razpravi menili, je nujno, da se politično teritorialni organi (predvsem občina, pa tudi ostali) odpovedo vsaj delu prispevkov, drugi pa so predlagali, naj tudi obrt posluje na ekonomski osnovi, se pravi, da lahko

dviguje cene.

Po večurni razpravi je svet sprejel več sklepov, med njimi tudi: nujno je, da tudi v obrt prodre moderna tehnologija, kar naj zajame tudi sedemletni družbeni plan; osebni dohodki v obrti naj naraščajo v skladu z narodnim dohodkom; investicijska vlaganja v obrt so bila doslej prešibka; obrtna podjetja so dolžna izdelati dolgoročne investicijske plane (vprašanje je, če bodo sposobna), ki pa naj bodo odraz potreb potrošnikov; osnova za širjenje storitvenih dejavnosti v družbenem sektorju so predvsem obstoječa podjetja in servisi krajevnih skupnosti; nujno je materialno in moralno podpirati razvoj zasebne obrti; ustanoviti je potrebno namenski sklad za obrt, komunalo, gostinstvo in trgovino (iz katerega bi porabili sredstva tudi za šolanje vajencev, medtem ko naj bi tehnike in inženirje štipendirala komuna); stanovanjsko problematiko delavcev v obrti je reševati s pomočjo občinske skupščine; podjetjema krojaštvo in čevljarstvo je omogočiti zvišati cene na povprečje enakih storitev v drugih občinah in svetu za blagovni promet predlagati, da na prvi seji obravnava preskrbo obrti s surovinami.

Analiza pomoči za Skopje

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL Kočevje je na zadnji seji analiziral tudi akcijo za vpis posojila za obnovo porušenega Skopja. V občini je bilo vpisanega skupno 61 milijonov 548.000 din posojila, medtem ko je bil predviden orientacijski znesek za vpis posojila 47.321.000 din. Predvideni znesek je bil prekoračen torej za 14 milijonov 227.000 din ali za približno 30 odstotkov. Vsi vpisniki (delovne organizacije, delavci in uslužbenci ter kmetje) so predvidene zneske vpisa občutno presegli, le obrtniki ne. Tak uspeh je bil dosežen predvsem, ker so bili vsi prebivalci pripravljene pomagati porušenemu Skopju (že v prvi akciji zbiranja materialnih in denarnih prispevkov je bilo v občini zbranih okoli 19 milijonov din), z dobro sestavo in delavnostjo občinske komisije in podkomisij za vpis posojila in ker so vsi politični organi v občini, kljub kratkemu roku in bližnji proslavi 20-letnice Kočevskega zbora, resno in požrtvovalno delali pri tej akciji.

Sestanki brez dnevnega reda

Med ustavno razpravo v ribniški komuni je bilo izrečenih precej pripomb o pomanjkljivosti v naši družbeni praksi v občini. Omenjena je bila občinska uprava, da zbori volivcev niso zanimivi, občani da niso obveščeni o dogajanjih v komuni in podobno. Mnogo ugotovitev je kazalo, da se nekje še niso dokopali do takih oblik družbenega delovanja, ki so za naše ljudi dojemljive in jih vzpodbujajo k razmišljanju o vsem, kar se dogaja. Upravičeno smo pričakovali, da bodo nekateri naši predstavniki organizacij in društev ter ostalega javnega življenja v občini svoje delovanje naravnali tako, da bodo premišljeno odpravljali navade, ki so jih občani obsodili, ker povzročajo mnoge družbene probleme.

Med te prištevamo lahko tudi sestanke brez dnevnega reda s pripombo na vabilu: »dnevni red bo določen na sestanku«. Neugodno postane, ko prebiraš vabilo in

premišljaš, če bi šel na sestanek? Doživel sem že take sestanke, na njih smo izgubili precej časa za uganjanje, kaj in kako se bomo pogovarjali. Ni dolgo tega, ko smo sedeli na sestanku brez dnevnega reda in so oči sklicatelja nemirno begale po sejni sobi, ko je iskal besedo in se trudil, da bi zadel na struno, ki bo dala ton naši razpravi! Ni uspel, priskočili smo mu na pomoč, torej tisti, ki nas je povabil, da o nam nekaj povedal, da bi nas pripravil na akcijo v društvu, organizaciji, Svetu itd.

Pred nekaj meseci in še prej smo govorili, naj se pošilja članom družbenih in političnih organov gradivo o sestankih naprej, da bi lažje našli pot v problematiko, ki je na dnevnem redu. Kljub temu je obveljala ozka navada, ki se izraža v izreku »Navada je železna srajca«.

Upajmo, da bo v bodoče vedno manj sestankov brez dnevnega reda!

(bg)

Analiza konferenc aktivov ZMS

Na zadnjem plenumu občinskega komiteja ZMS Kočevje so analizirali letne konference aktivov in razpravljali o pripravah na občinsko konferenco ZMS, ki bo 14. decembra in bo obravnavala predvsem idejne probleme mladih. Na plenumu so ugotovili, da

Kočevska in zimski turizem

Pred dnevi je bil v Ribnici posvet o zimskem turizmu na Kočevskem. Udeležili so se ga predstavniki turističnih društev Ribnica, Kočevje, Sodražica, Ortnek in Loški potok ter ljubljanske turistične zveze. Na posvetu so ugotovili, da so na področju vseh naštetih turističnih društev zelo dobri naravni pogoji za razvoj zimskega turizma, ne pa dovolj gostišč, prenočišč in gostinskega kadra. Več o pogojih za razvoj zimskega turizma na Kočevskem bomo skušali napisati v eni na-

LOVSKO TEKMOVANJE

Na Travnici gori smo se pozanimali, če so tudi letos, kakor lani, priredili polharsko noč, pa so povedali, da ni nihče videl niti enega polha. »Ja, žira ni bilo, kaj hočemo!« so potožili. V isti sapi pa nam je upravnik povedal, da je prav tiste dni (16. nov.) pri njih tekmovalje lovskih psov-gonjačev, ki tekmujejo (pravzaprav lovci-lastniki psov) za prehodni lovski rog. Tekmovanja se je udeležilo 15 lovskih psov iz vseh krajev Slovenije. Uspeh pa ni bil kdo ve kako zadovoljiv, ker so bile zaradi slabega vremena sledi vse zmešane.

slednjih številka našega lista.

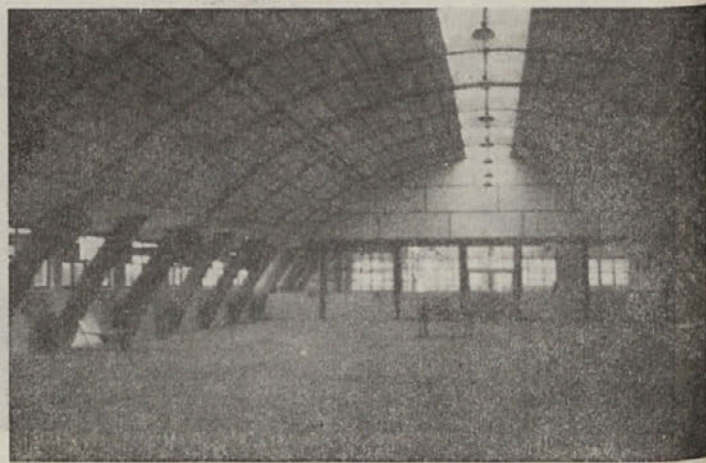
so letne konference obravnavale predvsem odnose v podjetjih, osebne dohodke, stanovanjske probleme, odnose do vajencev in podobno. Ugotovili so, da je vse preveč podjetij, kjer vidijo upravna vodstva mladino predvsem takrat, kadar je potrebno napraviti kaj s prostovoljnimi delom ter da so vse konference delavskih aktivov končane razen aktivna gostincev, kjer vodstvo ni sposobno, da bi jo pripravilo. Na plenumu so ugotovili še, da je mladina zelo slabo ideološko razgledana (izjema niso niti člani sekretariata) ter, ko so govorili o kadrovanju, sklenili, da slab delavec ali slab dijak ne more in ne sme biti v vodstvu mladinske organizacije.

Občni zbor Turističnega društva Loški potok

Loški potok ima s svojimi naravnimi lepotami za razvoj turizma toliko možnosti kot malo-kateri kraj v Sloveniji. Tudi na Gorenjskem in drugje ni prišlo vse samo od sebe, temveč so si morali domačini poleg naravnih lepote ustvariti tudi ostale pogoje za turizem — je naglasil predsednik v svojem poročilu. Potocane čaka še trdo pionirsko turistično delo. V dveh letih obstoja društva so že prebili začetniške težave, ne le organizacijske, temveč tudi eno glavnih, to je, omajali so miselnost nekaterih domačinov, da turizem za ta kraj ni potreben oz. da ne bo kaj prida donosen. Res da okoliškimi kmetom nova društvena postojanka, ki jo gradijo na Belih vodah, ne bo služila za oddih, bodo pa imeli koristi od nje v tem,

da bodo lahko prodajali svoje pridelke neposredno turistom ali pa domu, pripravljali bodo lahko privatne sobe, dvignil se bo promet v gostinstvu in trgovini itd. Vse to je dobra stran turizma za vsak kraj, pa tudi za Loški potok bo to velikega gospodarskega pomena.

Občni zbor je že pokazal zanimanje v tej smeri in to je važen napredek. Zbora sta se udeležila tudi predsednik Ljubljanske turistične zveze tov. Janez Pirnat in predsednik TD Kočevje Andrej Arko, ki sta dala prisotnim nekaj napotkov iz svojih izkušenj s posebnim poudarkom na možnosti turizma v Loškem potoku v okviru kompleksne obdelave tega vprašanja za zahodno Dolenjsko.

Notranjost remizne KGP Kočevje, ki jo je nasproti kolodvoru zgradil ribniški Gradbenik

Novih 6 vasi dobilo elektriko

Preteklo nedeljo je dobilo elektriko še 6 vasi (Ribjek, Ložec, Grintovec, Zurge, Belica in Bezgarji) ob Kolpi v okolici Osilnice. Ob tej priložnosti je bila prišli v Osilnici manjša svečanost, na kateri je govoril predvsem o poveljni elektrifikaciji vasi in vlogi krajevnih skupnosti republikanskega poslance Nace Karničnik, ki je kasneje odkril tudi spominsko ploščo na soli, katera bo prebivalce tega dela Kolpske doline vedno spominjala na ta za njih zelo pomemben dogodek.

Za elektrifikacijo vseh šestih vasi je bilo porabljenih 10,2 milijona dinarjev (prispevali so jih Elektro gospodarska skupnost Slovenije, združenje DES, v katerem je vključeno tudi »Elektro« Kočevje, in občinska skupščina Kočevje), razen tega pa so vascani napravili okoli 3000 prostovoljnih delovnih ur. Dela za elektrifikacijo teh vasi so se začela 15. avgusta letos, skupno pa je bilo napeljanega 8 km električnega voda. Prebivalci tega dela Kolpske doline so hvaležni vsem, ki so sodelovali in jim pomagali pri tej za njih najpomembnejši gradnji.

Še nekaj podatkov o Osilnici in tem področju: Pred vojno je imela občina Osilnica, kamor je spadalo tudi teh 6 vasi, ki so dobile v nedeljo elektriko, okoli 1600 prebivalcev. Od tega jih je izgubilo življenje zaradi sodelovanja z narodnoosvobodilnim gibanjem (partizani, žrtve fašističnega terorja in podobno) 120 ljudi. Sovražnik je odpeljal v internacijo okoli 700 ljudi (od otrok do starcev), več pa jih je konfiniral (prepovedal jim zapustiti določen kraj), medtem ko je več vasi požgal.

Srečanje na ulici

Marija Dežman je prijetno 20-letno dekle z dolgimi kostanjevimi lasmi. Je skromna, zelo ni hotela ničesar povedati o sebi, čeprav sem v razgovoru z njenimi prijatelji svedel, da jo veseli glasba in šport, pa moda, slikarstvo in se marsikaj.

Poseben konjiček, ki mi ga je le nekako zaupala, je zbiranje razglednic.

Rojena je bila v Trboviah, od leta 1948 pa živi v Kočevju. Zaposlena je v Kemični tovarni. Po poklicu je kontrolor melapan plošč. S poklicem je zadovoljna. »V mladosti sem imela drugačne želje — rada bi postala modna kreatorka.« Ker ni imela možnosti za dosego svojih ciljev, se je zadovoljila z delom, ki ji sprva ni odgovarjalo, a se je s časom privadila nanj in dosegla že lepe uspehe.

Na vprašanje o delu mladinske organizacije v podjetju je odgovorila: »Naš mladinski aktiv je zelo delaven. Letos smo dobili priznanje od Obk ZMS Kočevje za najuspešnejši aktiv v mestu. Predvsem je

lepo razvita športna sekcija. Precejšnje število mladincev je vključenih tudi v delavski svet podjetja. Zahvala za uspešno delo našega aktiva

gre v precejšnji meri vodstvu podjetja, predvsem pa tovarišu direktorju, ki z velikim razumevanjem gleda na želje in

potrebe mladih...«

O svojem mestu je povedala: »Predvsem je potrebno razgibati kulturno življenje mesta, ki je trenutno na zelo nizki stopnji v primeru z drugimi mesti. Primanjkuje gledaliških predstav, koncertov in vsakršnih kulturnih dejavnosti, ki bi razgibale dolgotrajno ohromelost. Potrebno je opozoriti na kinematografije, kjer vrtijo skoro same slabe filme. Kljub vsemu pa sem ponosna na to mesto, ki se tako naglo razvija in dobiva z vsakim dnem lepšo podobo. Ko sem prišla kot otrok, se spominjam, da so bile same ruševine. Zdaj pa ga krasijo velike bele hiše in lepi parki.

Rada bi, da bi bilo mesto še lepše, zato pa ni dovolj, da se gradi, temveč je važno tudi kako in kje. Poleg tega je dolžnost vseh občanov, da skrbijo za zunanji izgled mesta, parke, vrtove, cvetlične grede itd...«

Ker se ji je mudilo, sem se zahvalil za prisrčen razgovor in ji zaježil veliko uspehov v njenem osebnem življenju in v življenju njenega mesta.

Slavko Lesar

Številna udeležba

V torek, 11. novembra, je bila v prostorih ljubljanske univerze letna skupščina Kluba kočevskih študentov. Poleg študentov so se skupščine udeležili: predsednik občinske skupščine Kočevje Drago Benčina, tajnik občinske skupščine Ribnica Ivan Petrič, organizacijski sekretar ZK Ribnica France Lapajne ter predsednik ZMS Kočevje Zvonc Zagar.

Iz referata predsednika Kluba Lada Andoljška je bilo razvidno, da je bilo delo kočevskih in ribniških študentov v preteklem letu dokaj plodno, saj je klub postal najboljši na ljubljanski univerzi. To je pokazala tudi letošnja letna skupščina. Iz majhne peščice študentov, ki so vztrajali, da klub mora obstojati in povezovati študente obeh občin ter sodelovati z matičnim področjem, se je razvila močna organizacija celota, ki že kaže sadove svojega dela. Kljub temu, da je klub v teh dveh letih napravil res veliko, pa so se pokazale nekatere pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno popraviti. Tu mislim predvsem na politično-ideološko delo, še trdnejšo vez pa bo treba vzpostaviti z obema občinskima skupščinama ter vplivati na pravilno in racionalno štipendijsko politiko. Prav tako pa bo potrebno vzpostaviti večji stik tudi s podjetji v obeh občinah.

Na nekatere bistvene probleme študentov je odgovoril predsednik občinske skupščine Kočevje Drago Benčina, ki je poudaril, da so občinske skupščine z ozirom na sredstva prisiljene dajati štipendije za svoje kadre, ostale štipendije pa naj bi iskali dijaki pri podjetjih. Letos je razpisala občinska skupščina štipendije za nekatere stroke, za katere pa se ni nihče prijavil. Če bi bil organiziran večji sklad, ki bi združeval več občin, bi bilo štipendijsko politiko verjetno lažje vskladiti. Tovariš Benčina je tudi dejal, da občinska skupščina lahko poveča štipendije, pri tem pa bo prisiljena zmanjšati število štipendistov. Letos je pri občinski skupščini Kočevje 6 milijonov 900.000 din, namenjenih za štipendije. Povprečna štipendija v občini znaša 9.125 din, pri podjetjih pa 11.000 din. Te štipendije so vseeno še majhne, saj vemo, da porabi študent v Ljubljani, in to samo za hrano in stanovanje, 15.000 din.

Kot je poudaril, imajo pri občinski skupščini slabe izkušnje študenti, saj ti, ko dokončajo štu-

dij, odidejo v službo v druge občine. Zato pa bo občinska skupščina v bodoče štipendiala samo dobre dijake. Slaba je tudi še povezava s študenti in občinama. Tudi tu bi se dalo marsikaj storiti. Študentje naj bi sodelovali

pri reševanju statutom — bodoči pravniki bi tu lahko priskočili na pomoč, drugi problem pa je prehod na skrajšani delovni čas. V času počitnic naj bi iskali študentje zaposlitve v svoji občini in se seznanjali z njenimi problemi. Študent naj bi potemtakem ne postal le opazovalec dogajanja v komunah, temveč aktivni sodelavec pri reševanju njenih problemov.

Na skupščini so govorili tudi o dotaciji klubu. Predstavniki obeh

občin so bili mnenja, da bo treba gledati klub, kar se tiče teh stvari, pod drugačnim zornim kotom in mu vsestransko pomagati. Študentje pa bodo morali predložiti obema skupščinama jasne koncepte programa svojega dela, ki bodo prav gotovo naleteli na ugoden odziv.

Ob koncu je predsednik Lado Andoljšek sprejel v klub častne člane ter jim podelil izkaznice. Prav tako pa so bili v klub sprejeti tudi letošnji novinci. Najzaslužnejšim članom kluba so podelili za njihov trud knjižna darila. Razrešen je bil tudi stari odbor in izvoljen novi, katerega predsednik je postal Marjan Pucelj.

PLETILNICA ŽIČNIH MREŽ SODRAŽICA

LETNI PLAN DOSEŽEN SEPTEMBRA

Pletilnica žičnih mrež v Sodražici je letos dosegla že lepe rezultate. Polletni plan proizvodnje so dosegli s 143,2%, že septembra pa so dosegli letni plan in ga celo presegli za 7,4%. Resda so na to vplivale tudi za 7% večje cene, količinska proizvodnja pa se je le povečala v letošnjih prvih devetih mesecih za 9,3% v pri-

merjavi z lansko letoletno. Letošnji proizvodni plan znaša 78 milijonov din, v prvih devetih mesecih pa so ustvarili že skoraj 86 milijonov dinarjev.

Vse to so lepi rezultati, posebno z ozirom na zelo slabe prostore in stare stroje. Že ko je kolektiv analiziral polletne uspehe, je sklenil napeti vse sile, da

bi dosegli še več. Da so lahko zadostili tržišču, so morali uvesti dve deseturni izmeni. Kljub temu pa bodo morali povečati proizvodnjo najmanj še za 50%, kar bodo lahko dosegli z uvedbo treh izmen in nabavo novih strojev. Vse to pa šele potem, ko se bodo preselili v nove obratne prostore.

Največji problem je nabava surovin (žice). Zelezarna Jesenice, s katero so pogodbeno vezani, jim je ne dobavlja dovolj, tako da tudi njihova proizvodnja občutno trpi. Podjetje pripravlja tudi več novih artiklov, katerih proizvodnjo (vsaj za nekatere) bi lahko prevzeli, toda nimajo dovolj surovin, pa tudi stroji so slabi. Že v kratkem bodo dobili iz Vzhodne Nemčije nov tkalni stroj, ki jih bo rešil marsikatere težave.

Za prihodnje leto imajo pogodbeno prodano že vso proizvodnjo; njihovi izdelki bodo šli v prodajo na domačem, slovenskem trgu, vendar vsem naročilom še dolgo ne bodo kos.

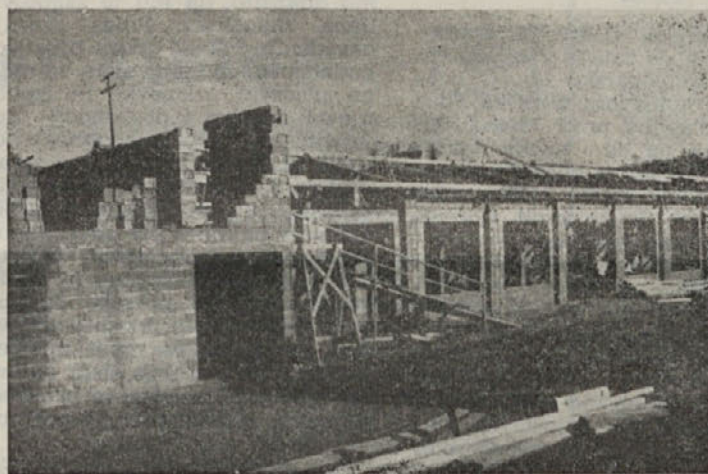
Po sedemletnem planu se bo dohodek podjetja predvidoma povečal za 161%, proizvodnja pa za 136%. Proizvodnjo bodo povečali predvsem na račun večje storilnosti in znižanjem poslovnih stroškov.

Nova hala, ki jo gradijo, bo kmalu vseljiva. Zaradi preseljevanja strojev proizvodnja ne bo trpela, ker se bodo selili postopno. Predračunska vrednost objekta je 28 milijonov; od tega bo podjetje samo prispevalo 13 milijonov, ostalih 15 pa bodo dobili od občine...

NABODEN NA DRVA

19. novembra ob 18.55 je z vprežnim vozom peljal proti Kočevju iz Stare cerkve več metrov dolga drva Franc Marič, voznik pri Zidarju. Ker ni imel na vozu odbojnega stekla in na vidnem mestu luči, se je v zadnji del voza oziroma na drva nabodel motorist Mihael Moritz iz Kočevja, ki motorja ni mogel pravočasno ustaviti, niti se nesreči izogniti. Motorist si je težko poškodoval noge in trebuh ter je bil prepeljan v novomeško bolnišnico. Na motorju je za 70.000 din škode.

Na novi cesti je vedno večji promet, zato je nujno, da so vsa vozila (posebno pa tista, ki vozijo po prometnih cestah) in tudi vozovi opremljena ponoči z odbojnim steklom na skrajni zadnji levi strani in z lučjo na levi strani.

Nova proizvodna hala žičnih pletenin v Sodražici bo kmalu gotova

Mladinci zelo dobro, članice odlično

Republiškega turnirja v kegljanju, ki je bil 9. in 10. novembra 1963 na šeststeznem kegljišču Maksa Perca v Ljubljani, so se udeležili tudi mladinci in članice kegljaškega kluba Kočevje. V zelo močni konkurenci so vsi dosegli zelo dobre rezultate. Mladinci (200 lučajeve posamezno): Šega Ivan 778, Kajfež Martin 761, Kozina Jože 746, Padovec Ignac 740 in Šega Stane 665. Članice (100 lučajeve posamezno): Kosten Anica 396, Šercer Dragica 395, Andoljšek Marija 380, Po-

točnik Angelca 361 in Ščap Tilka 336.

Če upoštevamo, da so bili mladinci prvič na takem turnirju in da tudi članice nimajo za seboj veliko tekmovalnih izkušenj, so ti rezultati za kočevske razmere več kot zadovoljivi.

Zeleti je, da bi bilo še več podobnih prireditev in da bi se jih udeležili tudi kočevski tekmovalci in tekmovalke, saj lahko le od tega pričakujemo še boljše rezultate.

A. M.

Mladina BELT v Kočevju

Prejšnjo nedeljo je imel mladinski aktiv ITAS tradicionalno športno srečanje z mladinci aktiva BELT iz Črnomlja. Namen srečanja je bil predvsem, navezati trdnejše prijateljske odnose me dobema mladinskima aktivoma. Po ogledu podjetja so bila v domu telesne kulture tek-

movanja v namiznem tenisu in šahu. V teh panogah so domačini visoko porazili goste.

Popoldne je bila na stadionu nogometna tekma. Tudi tu so domačini z boljšo in tehnično dovršeno igro visoko premagali mladince iz Črnomlja.

PREDGRAD

(jš) — V Poljanski dolini spada pod občino Kočevje 12 vasi. Zadnje čase se vaščani teh vasi razburjajo zaradi neredne oziroma kasne dostave pošte, saj jo navadno dobijo z večdnevno zamudo. Prej je pošta v Starem trgu dobivala pošto z avtobusom iz Ljubljane preko Kočevja, sedaj pa iz Črnomlja, zaradi česar nastajajo taki zastoji. Prebivalci teh vasi želijo, da se to vprašanje čimprej uredi in da bi dobivali pošto spet preko Kočevja. Stari trg ima okrog 75 prebivalcev, pa jim pismonoša vsako popoldne, ko pripelje avtobus pošto, to takoj razdeli. Predgrad, ki ima okrog 300 prebivalcev, pa dobi zaradi drugačne ureditve poštne službe pisma in časopise z zamudo!

Dom telesne kulture je zaživel

Društveno življenje v novem domu telesne kulture v Kočevju se je že pričelo, čeprav še ni bilo otvoritve doma. Sestavljen je bil urnik uporabe telovadnih prostorov in hišni red uporabe doma.

S šolsko telovadbo je urnik izpopolnjen od 7. ure zjutraj do 16.30 popoldan, medtem ko pričnejo treningi in vadbe društev in klubov od 17. ure do 22., pa tudi ob nedeljah po posebnem programu. V telovadnici je vse najodobnejše orodje, za vadbo so na razpolago štirje ustrezni prostori, tako da ni več nikakih zadržkov za polni razmah telesne kulture in športnega razvedrila.

TVD Partizan je pričel intenzivno uvajati vadbo vseh 14. sekcij in oddelkov, ustanovil pa je še oddelek splošne in razvedrilne vadbe za starejše člane in članice, ki bodo pričeli z vadbo decembra, za kar je veliko zanimanje. Prijave sprejema društvo dnevno od 17. do 19. ure v društveni pisarni v domu. Ponovno je zaživel zopet namizni tenis

(dnevno od 16. ure dalje na treh mizah v posebni dvorani). Sekcija ima težave, kako vskladiti smotrni trening nad 100 igralcev moških in žensk, od pionirjev do starejših.

Po urniku so dodeljeni prostori tudi drugim klubom, samo za enkrat ne kažejo še one živahnosti, kakršno smo pričakovali z

ozirom na ugodnosti, ki jih nudi dom.

Uprava doma je imela pri imenovanju s strani občinske skupščine svojo prvo sejo, na kateri je bilo govora predvsem o hišnem redu in uporabi doma. Vsi člani odbora so bili enotni v tem, da se uporabnikom, ki se ne bodo pridrževali hišnega reda in

imeli neke tendence samovolje, uporabo prostorov omeji ali celo odpove.

Glede gledalcev na raznih prireditvah in treningih smatra uprava, da je v domu nujno tudi kulturno vedenje, na kar nekateri često tako radi pozabijo ali smatrajo, da so izjeme in jim mora biti vse na voljo. Takim obiskovalcem bomo krepko stopili na pot že takoj v začetku, da bi se ne preneslo nekaterih slabih navad in »razvedrila« iz drugih lokalov tudi v dom.

DELO V TUJINI

Pretekli mesec je predpisal Zvezni sekretariat za delo SFRJ navodilo o postopku pri zaposlovanju v tujini. To določa, da rešujejo prošnje zaradičasne zaposlitve v tujini pri pristojnih občinskih zavodih za zaposlovanje delavcev. Za območje kočevske in ribniške občine pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Kočevju, ki ima podružnico v Ribnici.

Prošnjo začasno zaposlitev v tujini vzamejo v postopek, če je predloženo dokazilo o urejeni vojaški obveznosti in da je zaposlitev v tujini zagotovljena vsaj ob enakih pogojih in z enakimi pravicami iz delovnega raz-

merja glede stanovanja in plače, delovnega časa, dopusta in varstva pri delu, transfera prihrankov ter glede drugih pravic, kot so zajamčene drugim pri tujem delodajalcu zaposlenim delavcem. Če pa so pogoji in pravice, določene v sporazumu s tujo državo ali pogodbo s tujim delodajalcem ali tujim organom za zaposlovanje, predloži prosilec samo dokazilo, da mu je zagotovljena zaposlitev. Poleg zgoraj navedenih dokazil mora prosilec podati pismeno izjavo, da bo redno plačeval prispevke in izpolnjeval družbene obveznosti do družine in družbene skupnosti po naših veljavnih predpisih v valuti države, v kateri se namerava zaposliti. Zavod za zaposlovanje delavcev pa mora pri izdaji napotila predvsem upoštevati koristi domačega gospodarstva in družbenih služb ter potrebe po kadrih. Glede tistih, ki so v delovnem razmerju, pa mora upoštevati to, če se strinja tista delovna organizacija, kjer je prosilec zaposlen. V ta namen je potreb-

no predložiti pismeno potrdilo delovne organizacije.

Kvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem se sme dati napotilo samo izjemoma, in sicer s poprejšnjim soglasjem republiškega zavoda za zaposlovanje delavcev.

Napotila za zaposlitev v tujini pa ni mogoče izdati, kadar se gre za zaposlitev pri delodajalcu, čigar zaposleni stavkajo, dokler traja stavka.

Naši državljani, ki so bili na dan uveljavitve tega navodila, to je 30. oktobra letos zaposleni v tujini, morajo v enem letu od njegove uveljavitve prilagoditi svoj položaj temu navodilu. Prošnje za prilagoditev morajo vložiti preko jugoslovanskega diplomatskega konzularnega predstavništva v tisti državi, kjer so zaposleni.

Navodilo navaja, da bodo morali tudi tisti, ki so se že vrnili z dela v tujini pred uveljavitvijo tega navodila, vskladiti svoj položaj z navodilom.

Z izdajo tega predpisa je končno rešeno vprašanje zaposlovanja v tujini, ki je na področju naših obeh občin, zlasti v ribniški zajelo precejšen obseg v zadnjih letih. V. D.

»Ribnica«, Grajska pot 6«

Celo vsak pravi Ribničan bi moral precej časa misliti, če bi ga n. pr. vprašal tujec, kje je številka, recimo, 247, pa še morda ne bi vedel. Zato je kar prav, da dobi Ribnica končno vendarle ulice, take prave, kakor jih ima vsako mesto. Posebna komisija je dalj časa tuhtala, kako bi to stvar uredili in poimenovali ulice kar najbolj v »ribniškem stilu«. Svoje zaključke so prenesli na veliko skico Ribnice, poznamenovali posamezne ulice in skico obesili na hodniku v stavbi obč. skupščine, da bi pač še občani povedali svoj mnenje. Morda je bila v tem majhna napaka, ker skice niso obesili na vidnejše mesto, tako da bi bilo seznanjenih čimveč občanov (ki bodo o novih imenih ulic razpravljali verjetno tudi na bližnjih zborih volivcev).

Pa poglejmo še, kako se bodo predvidoma imenovala ulice v Ribnici:

Glavna ulica preko Ribnice se

bo imenovala »Ulica 26. marca« (v spomin na zmago v Jelenovem žlebu), Kolodvorska bo od banke proti kolodvoru, Struška ulica od Gradbenika proti Inlesu, Pokopališka pa od milice proti Hrvači, Urbanova ulica bo od gasinega doma mimo Inlesa proti Hrvači, od banke proti Gorenji vasi pa Gorenjska cesta (v rezervi je ime Ulica narodnega heroja Majde Šile, kar bi bilo verjetno bolje. Solska pot bo od Gorenje vasi proti gasilnemu domu (mimo šole), Rešetarska od delavske univerze mimo tržnice, Stara pot pa od nove občine proti Žičnemu tkalstvu. Ob Bistrici (za Pildarčkom), kjer se je menda rodil Gallus, pa do cerkve bo Gallusovo nabrežje, Mala Mlaka (za gradom) bo Grajska pot, velika Mlaka pa Opekarniška cesta. Pot prgti Bukovici se bo imenovala Glinska pot, cesta mimo kasarn Cesta na Ugar, za kasarnami pa bo Cesta talcev. Onstran železnice pa bodo Gornje in Dolnje Lepovče.

črna kronika

VETER POVZROČIL VELIKO ŠKODO

Zadnji močan veter, predvsem med 15. in 16. novembrom, je povzročil precej škode. Po podatkih zastopnika DOZ je škoda naslednja: Na gradbišču »remize« KGF (gradi Gradbenik Ribnica) sta se podrla dva montažna loka in ogrodje. Škode okoli 8 milijonov dinarjev, 1 delavec mrtev, 1 pa hudo poškodovan.

Na obratu INLES je veter poškodoval ali razmetal zaščitne strehe lesa. Škode 200.000 din.

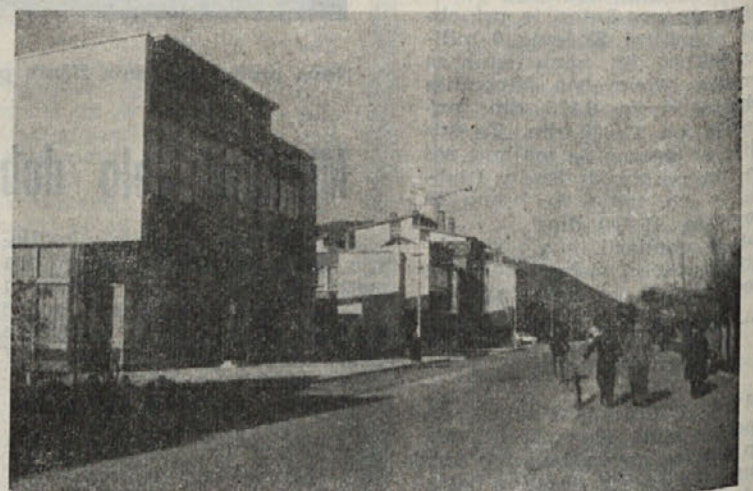
V Stari cerkvi je veter prevrnil leseno remizo za razne kmetijske stroje (KGF — Mlaka). Škode okoli 600.000 din.

Ostalih manjših škod, pred

vsem razbita strešna opeka in šipe, v vrednosti 5 do 10.000 din je doslej prijavljenih okoli 30 predvidoma pa jih bo prijavljenih še enkrat toliko.

DOSTAVA PIANCA NA DOM

D. K., 26 let, z Rudnika, se je 17. novembra (torej v mesecu boja proti alkoholizmu) v hotelu Pugled tako opil, da je dva rat padel že v lokal, nato pa o ga okoli 24. ure odnesli iz hotela. Ker je bilo nevarno, da bi zaradi močne vinjenosti kje obležal in zbolel, so ga miličniki odpeljali z avtom domov. K. se bo zaradi nedostojnega obnašanja zagovarjal pri sodniku za prekrške, prav tako pa tudi nakažar oziroma natakarka, ki je vinjenemu gosti dajala pijačo.

Jesenska razglednica Kočevja

Požar v Rakitnici

V četrtek, 14. novembra je v večernih urah izbruhnil požar na stanovanjski hišici Marije Bančič v Rakitnici. Zaradi lesene stavbe se je požar zelo hitro razširil na vse ostrešje.

Vzrok požara je verjetno ta, da so se vnela drva pri gorečem

štedilniku, kjer jih je stanovalka sušila. V tem času nje tudi ni bilo doma. Ker je stavba nekoliko oddaljena od ostalih hiš v vasi, so požar opazili šele potem, ko se je razplamtel.

Zaradi mirnega vremena in oddaljenosti niso bile v nevarnosti sosednje hiše.

»Ho-ho,« je odgovorila Eločka in se usedla na novi stol.
 »Ločiti se bo treba.«
 »Lej ga no!«
 »Najina značaja se ne skladata. Jaz...«
 »Ti si rejen, lep dečko!«
 »Kolikokrat sem te že prosil, da mi ne pravi dečko!«
 »Šalite se!«
 »In le od kod jemljete ta idiotski žargon?«
 »Ne učite me živeti!«
 »O hudič!« je kriknil inženir.
 »Nesramnost, Ernestulja!«
 »Dajva, ločiva se mirno.«
 »Oho!«
 »Ne boš me prelisicla. Ta spor...«
 »Namahala te bom kot otroka.«
 »Ne, to je neznosno. Tvoje besede me ne morejo odvrniti od koraka, ki sem ga primoran storiti. Takoj stopim po voznika.«
 »Vi se šalite!«
 »Pohištvo si bova delila na polovico.«
 »Strahota!«
 »Dobivala boš po sto rubljev mesečno, pa četudi sto dvajset. Soba ostane tebi. Zivi kakor veš in znaš...«
 »Znamenitost!« je odvrnila Eločková prezirljivo.
 »Nastanil se bom pri Ivanu Aleksejeviču.«
 »Oho!«
 »Odpeljal se je na deželo in mi pustil čez poletje svoje stanovanje.

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

46

Ključ imam, samo pohištva nimam.«
 »Sijajno!«
 Ernest Pavlovič se je čez pet minut vrnil s hišnikom. »No, omare za obleko ne bom vzel, potrebna ti je, pač pa pisalno mizo. Bodi tako dobra... Odnesite enega od teh stolov. Mislim, da imam pravico.«
 Ernest Pavlovič je povezal svoje stvari v bisago, zavil škornje v časopis in se namenil k vratom.
 »Ves hrbet imaš bel,« je rekla Eločková z gramofonskim glasom.
 »Na svidenje, Jelena.«
 »Se boš peljal s taksijem? Sijajno!« Inženir je ko plaz zgrmel po stopnicah.
 Ob desetih dopoldne je velik kombinator stopil na Arsonofjevsko ulico. Pred njim jo je ubiral brezprizornik. Pokazal mu je hišo.
 »Ne lažeš?«
 »Kaj mislite, striček... Tukaj je!« Skozi glavni vhod.«
 Bender je dal fantiču pošteno za služeni rubelj.
 »Dodati bo treba,« je dejal fantič, skušaje izsiljevati.
 »Ušesa crknjenega osla! Obrni se na Puškina. Na svidenje, prismođe!« Ostap je potrkal na vrata, ne da bi bil kolicaj misli na to, pod kakšno pretvezo bo vstopil. Pri pogovorih z damicami se je ravnal po navdihu.
 »Oho!« se je zaslislalo izza vrat.
 »Uradno!« je odvrnil Ostap in vstopil. Takoj je vedel, kako ravnati z njo. Po daljšem razgovoru z »damo«, ki ji je bil nenadni obiskovalec izredno všeč, je izvedel za možev odhod drugam in tudi to, da je odnesel en stol seboj. Zvedel je tudi novi možev naslov; od »milostljive gospe« je pribarantal dragoceni stol za posrebrno čajno cedilce, pripovedujoč ji, da je zadnje čase na zahodu spet v modi nalivanje čaja skozi cedilce. To cedilce mu je šele pred kratkim prinesel z Dunaja posloven prijatelj.

Triindvajseto poglavje
 AVESALOM VLADIMIROVIČ
 IZNURENKOV

Za družabnika so se začeli hudi časi. Ostap je zatrjeval, da je treba stole kovati, dokler so še topli. Hipolit Matvejevič je bil amnestiran, dasiravno ga je Ostap kdaj pa kdaj vprašal: »Le čemu, hudiča, sem se zvezal z vami? Kaj pravzaprav imam od vas? Mar bi šli domov, v matični urad. Tam vas čakajo mrtveci in novorojenci. Ne mučite mladih ljudi. Odpeljite se!«
 V duši pa se je veliki kombinator navezal na plahega prvaka. »Brez nje-ga zivljenje ne bi bilo tako zabavno,« si je mislil.

V delovnem načrtu so bile iniciativi Hipolita Matvejeviča zaupane pomembne naloge. Toliko da je tihi Ivanopulo odnesel pete iz stanovanja, že je Bender vtepal v glavo svojega sodelavca, kako po najkrajši poti priti do zakladov.

»Delati je treba pogumno. Nikogar vpraševati. Čimveč cinizma. To ljudem godi. Delovati brez posrednikov. Bedakov ni več. Nihče ne bo šel za vas vleč briljantov iz tujega žepa. Pa brez kriminala! Zakonik je treba upoštevati!«

Kljub temu iskanje stolov ni potekalo kdo ve kako sijajno. Na poti je

bil kazenski zakonik in cel kup buržoaznih predsodkov, v katerih so tičali lastniki stolov. Tako npr. niso mogli trpeti nočnih obiskov skozi okno. Treba je bilo delati zakonito.

Tistega dne je dobil Ivanopulo prvi kos pohištva — stol Eločke Ščukine, v katerem ni bilo diamanтов. Takoj nato sta se družabnika podala na lov, vsak v svojo smer. Hipolitu je bil izročen v varstvo meketajoči neznanec z Vrtnarske ceste. Dobil je dvajset rubljev za stroške, naročilo, da ne sme v pivnice in da se brez stola ne sme vrniti. Bender pa je vzel na muho Eločkinega moža.

Hipolit je dolgo stal nasproti vhoda hiše, v kateri je stanoval meketajoči lastnik stola, se mu zdaj pa zdaj približeval in v glavi ponavljal naznanilo, ki ga je bil vnaprej sestavil, polno groženj na račun zanikrnih stanovalcev, končno pa se je nič kaj odločno povzpel v drugo nadstropje. S hodnika so drzala vrata v posamezne sobe. Počasi, kot da se nepripravljen približuje šolski tabli, je stopil proti vratom številka 41. Na vratih je visela vizitka, pritrjena z risalnim žebličkom. Bila je pritrjena narobe:

Avesalom Vladimirovič Iznurenkov
 Ves zmeden je Hipolit pozabil potrkat. Odprl je vrata, naredil tri mesečne korake in se znašel sredi sobe. »Oprostite,« je dejal s pridruženim glasom, »ali bi lahko govoril s tovarišem Iznurenkovom?«

Avesalom Vladimirovič ni odgovoril. Hipolit je dvignil glavo in šele tedaj opazil, da v sobi ni nikogar. Po njeni vnanjosti nikakor ni bilo mogoče dognati, s čim se ukvarja njen najemnik. Pribito je bilo samo to, da je samec in da nima služinčadi. Na podnici je ležal papir z ostanki klobase. Po divanu ob steni so ležali razmetani časopisi. Na majhni polički je stalo nekaj zaprašanih knjig. V sobi je bila tudi mačka.

BRANKO COPIC:

Oslovska leta

— Živeli šolarji!
 Za nami je ostal prazen, pust konvikt. Iz sobe v sobo pa je brezglavo tekal presenečeni Jovo Škandal in se čudil:
 — Ljudje božji, kaj pa je spet to: dijaki gredo v šolo in pozabijo na zajtrk! Skandal!
 Preprostemu človeku niti v sanjah ni prišlo na misel, da je to upor, in ko je okrog desete prišel iz svoje sobe prefekt, ves zmáčan, je raportiral:

— Gospod prefekt, dijaki so pozabili zajtrkovati!

Prefekt je skremžil obraz: — Kakšne bedarije pa spet kvasiš? Kakšen zajtrk?

Zlovoljno je odrinil vrata v jedilnico, ko pa je na mizah zagledal nedotaknjen zajtrk, se je zresnil: — Kaksne neumnosti pa so spet to?

— Saj sem vam že povedal, pozabili so!

— Pozabil si ti svojo glavo v Kuli, pri Karanovičih! — se zadere prefekt. — Za vsem tem tiči neki drug razlog!

Razburjen se je pričel sprehajati po prazni jedilnici in se pogovarjati sam s sabo:

— Pet rakij stavim, da je tole maslo popa Bogunoviča! Dijake podpihuje proti meni, prefekt bi bil rad. E, ne boš, ne, ne dam se!

Divji od jeze je zdrvel v pisarno in napisal proti popu strašno pritožbo upravnemu odboru konvikta, v katerem je bilo sedem ali osem prosvetnih delavcev in uglednih bihaških meščanov. V pritožbi je tudi napisal, da je s strogo in kaznovanjem uvedel v konviktu primeren red, da je iz doma celo spodil nedisciplinirane dijake, priškrnil pri hrani celo vrsto kršiteljev reda itd.

Medtem ko je še omotičen od žganja tako razmisljal, je na upravni odbor konvikta pripotovala preko pošte druga pritožba. Konviktaši, dijaki višjih razredov, so se pritoževali proti slabi hrani, nečloveškim prefektovim postopkom in razložili, zakaj so pričeli gladovno stavko. Na kratko so navedli tudi svoje zahteve:

1. da stari prefekt odstopi,
2. da se izboljša hrana,
3. da Duleta Dabiča spet sprejmejo v konvikt,

4. da odpuste kuharico zaradi kraje.

V gimnaziji se je vest o stavki v konviktu v trenutku raznesla. Ze pri prvi uri se je naš profesor zgodovine, ki je bil tudi član upravnega odbora, obrnil k nam konviktašem:

— Kaj čujemo, fantje, stavkate,

— Stavkamo, — mračno odgovori Baja, ki mu je že krulilo po trebuhu.

— Prav, prav, sedli bomo skupaj in videli, kaj je narobe, — mirno odgovori stavec.

Med našimi sošolkami je zašumelo ko v panno. Kaj? Njihovi sošolci iz konvikta niso še zajtrkovali in tudi kosili ne bodo? Ne, to pa ne gre!

Prihajale so ena za drugo. — Ti boš danes jedel pri nas! Ti pa pri nas! — Zora Tanković je prišla k meni, me prijateljsko prijela za roko in me oslepila s svojim nasmejanim pogledom. — Pesnik, danes si moj gost!

In tako smo se razpršili po domovih naših sošolk, kjer so za nas njihove mamice lepo poskrbele. Jaz sem bil pri Tankovićevih ko v nebesih in zaradi lepega sprejema je malo manjkalo, da nisem zinil njenemu očetu: — Gospod, Tanković, prosim za roko vaše hčere! — Šele kasno popoldne sem se spomnil, da pravzaprav stavkamo in pričel sem se spraševati, kaj je v konviktu novega.

XXVI.

Tisti dan se je, ob času kosila, prefekt nemirno sprehajal po prazni obednici. Čakal je dijake.

Ko je zazvonilo, je prišel samo reditelj Smrdonja. Prefekt je začudeno izbulil oči. — Kje pa so drugi?

— Stavkajo, gospod prefekt.

— Kaj praviš?! — je vzkliknil in kri mu je zalila obraz. — Kako stavkajo, zakaj? Kdo jim je dovolil?

— Kaj vem, — je v zadregi zmignil z rameni reditelj.

To in ono o alkoholu

- Leta 1951 smo v Jugoslaviji pripravili oziroma izdelali 8 milijonov 780.000 hl alkoholnih pijač. Od tega smo jih popili 99% doma, le 1% pa smo jih izvozili.
- V Jugoslaviji imamo okoli 5 milijonov rednih pivcev in 200.000 kroničnih pijancev.
- Leta 1957 smo imeli v Jugoslaviji 16.300 gostišč, zdaj pa jih je že precej več.
- Pri nas je 40–60% ločitev zakonov letno zaradi alkoholizma.
- V Sloveniji uživa 64% nosečnic alkohol.
- 50% prometnih nesreč zakrivi alkohol.
- 80% svetovne proizvodnje grozdja se predela v alkoholne pijače, ostalo pa v sadne sokove in drugo oziroma pojemo svežega.

ANKETA 2000 PIVCEV

je pokazala,

- da je med njimi največ moških med 40. in 50. letom starosti in žensk med 30. in 40. letom starosti,
- da 46% teh moških pije vino, 36% vino in žganje in 12% žganje,
- da 30% teh žensk pije vino, 7% vino in žganje in 50% žganje,
- da spi je količinsko do 1 liter na dan 20% moških in 50% žensk,
- od 2 do 3 litre 50% moških in 43% žensk,
- od 4 do 5 litrov 20% moških 4% žensk,
- nad 5 litrov pa 8% moških in 1,4% žensk.

V KOČEVJU

ALKOHOL : NEALKOHOL
100 : 10

V prvih devetih mesecih letos je družbeni sektor gostinstva v kočevski komuni prodal za 137 milijonov 210.000 din alkoholnih pijač in za 13 milijonov 948.000 brezalkoholnih pijač. Razmerje bi se pomaknilo še bolj v škodo brezalkoholnih pijač, če bi upoštevali privatne gostilne in vino ter žganje, pridelano doma in tisto, ki ga prodajo v trgovinah.

PIJANEC JE BOLNIK

Po ugotovitvi zdravnikov je pijanec nevrotik, torej bolnik, ki ne zna oziroma ni sposoben sam reševati že vsakdanjih življenjskih problemov. Pijača mu pomaga, da pozabi na stvarnost ali pa mu da pogum, ki ga nima, ko je trezen. Človek, ki se čuti duševno ali telesno manjvrednega oziroma nezmožnega, je kandidat za alkoholika.

Prav zato, ker je alkoholik bolnik, je nujno zdraviti njegovo nervozo (preobčutljivost za življenjske težave kot so njegove socialne razmere itd.) in ga hkrati odtegniti alkoholu, nato pa urediti tudi njegove življenjske razmere. To zdravljenje je zelo zahtevno in ne vedno uspešno.

PIJANIM IN MLADOLETNIKOM NE ALKOHOLA!

Na zadnji seji občinske komisije za borbo proti alkoholizmu

pri občinskem odboru RK Kočevje so razpravljali o vsem navedenem in še posebej o problemu alkoholizma v naši občini. Ugotovili so, da naša podjetja ne rešujejo dobro problemov alkoholikov (v glavnem z odpovedmi in potem se problem le preseli v drugo podjetje) in da naj bi v bodoče kadrovske socialne službe v pod-

jetjih tesneje sodelovale pri zdravljenju alkoholikov z zdravstveno službo.

Nadalje so poudarili, da je nujno zaostri kontrolo nad dajanjem pijač mladoletnikom in pijanim ter predlagali, naj bi še večkrat opravili podobne akcije, kot je bila »Kšeft je kšeft, klobasa je pa klobasa« (zadnja šte-

V DOMU TELESNE KULTURE MLADINSKI PLESI. Upravni odbor doma telesne kulture v Kočevju in občinski komite ZMS sta organizirala v domu telesne kulture redne mladinske plesne. Ples je vsako nedeljo od 17. do 21.30 ure, prvi pa je bil 17. novembra. Vstopnina je le 50 din, na ples pa lahko pride vsak mladinec ali mladinka, ki je primerno oblečen, ki se dostojno vede in ni vinjen. Vsako soboto od 17. do 26. ure pa so v domu plesne vaje za delavsko mladino, medtem ko ima mladina gimnazije plesne vaje v gimnaziji. Namen plesov je, da se mladina navaja kulturnega plesa in vedenja ter odtegne škodljivemu vplivu gostiln in alkohola. V domu ima mladina na razpolago tudi brezalkoholne pijače. Doslej mladina ni imela prostorov za družbeno izživiljanje, predvsem za ples, in je vse prepogosto zahajala v gostilne.

Sodražica: zimski turizem

Kadar govorimo o turizmu v naših krajih, ne moremo molče mimo Sodražice, tega lepega naselja pod Travnico goro, ki ima res vse pogoje za razvoj te vedno pomembnejše gospodarske in rekreacijske panoge. Istočasno pa tudi ugotavljamo, da je vse, kar je pri nas napravljeno za turizem, le začetek nečesa večjega, širšega. Doslej smo se izgovarjali na cesto, češ da bo bolje, ko bo stekla nova cesta. Ta je tu, ugotovili pa smo, da smo marsikaj že zamudili!

Sodražica ima s svojo lego vse pogoje za razvoj zimskega turizma. Nekaj kilometrov makadam ceste, ki jo loči od glavne magistrale, v bistvu ne pomeni nobene ovire, da pa bi lahko kaj več govorili o turizmu v teh krajih, bo treba storiti še marsikaj. O tem, kako pritegniti v kraj čimveč turistov, kako jih obdržati itd. že dalj časa razmišlja sodraško turistično društvo. Njihovi »turistični možje« stalno nekaj snujejo, tuhtajo in razmišljajo. Takole pravijo: Sodražica je že lep, priljuden kraj, kar vse poudarjajo številni lepo negovani parki in cvetlični nasadi. Za lepo urejene zelenice in parke gre

vse priznanje prizadevni frizerki, ki sicer frizira Sodražanom glave, v prostem času pa sodraške parke, vendar da bi pritegnili kar največ turistov (od tega si veliko obetajo), je potrebno predvsem zagotoviti dovolj prenočitvenih kapacitet. Predvsem pa bi bila potrebna dobra informacijska pisarna in človek, ki bi se ukvarjal samo s tem. Odkar ima Sodražica lepo povezana s svetom.

Predvsem so vabljeni lepi smučarski tereni, turisti jih morajo samo spoznati in zvedeti zanje. Končno se je menda smučanje rodilo na Blokah, le-te pa niso daleč od Sodražice! Med zimskimi šol. počnicami bodo na Travnici gori ves čas šolarji iz Ljubljane, nekaj kolonij bo med počnicami vzela pod streho lahko tudi sodraška šola, vprašanje je le, kako napolniti vso zimsko sezono, tako da bodo obstoječe kapacitete čimbolj izkoriščene. Vsekakor se bodo lahko naši turistični delavci marsikaj naučili iz letošnje sezone in se potem na prihodnjo temeljiteje pripravljali!

November, mesec boja proti alkoholizmu

vilka Novic), vendar s pomočjo varnostnih organov, ki bi prestopnike tudi takoj kaznovali. Za red v gostišču so v prvi vrsti odgovorni gostinci in šele nato milica, za katero so predlagali, naj bi v bodoče se učinkoviteje intervenirala pri raznih izpadih pijancev.

Med sklepi zadnje seje komisije za borbo proti alkoholizmu so, da je nujno napraviti za mladino pa tudi za odrasle več predavanj o zdravi prehrani in alkoholizmu, da na mladinskih zabavah ne bi točili alkoholnih pijač, da naj bi v Kočevju ustanovili ekspresni brezalkoholni bife, da je nujno opozoriti odgovorne (izven komune), da so sadni sokovi predragi, in še nekateri drugi sklepi, ki so bolj ali manj povezani z borbo proti alkoholizmu. (Seji komisije za borbo proti alkoholizmu so prisostvovali in sodelovali v razpravi predstavniki občinskega odbora SZDL, občinskega komiteja ZK, občinskega sindikalnega sveta, RK, zdravstvene službe, podjetij, šol in še več drugih, žal pa se seje niso udeležili predstavniki občinskega komiteja ZMS in gostincev.

(jp)

Turistični seminar na Travnici gori

V ponedeljek, 24. t. m., se je pričel na Travnici gori kratek seminar za tajnike in funkcionarje vseh turističnih društev s področja bivšega ljubljanskega okraja. Udeležencev bo preko 50. Seminar je organizirala Ljubljanska turistična zveza, ki bo dala tudi vrsto predavateljev, znanih turističnih strokovnjakov.

Poleg turističnih delavcev so se prijaviли za seminar tudi gostinci iz raznih krajev. Referati bodo posebno podrobno obdelali vprašanje informativne službe v splošnem in za posamezna področja ter inventarizacijo ne le osnovnih sredstev turizma, temveč tudi posebnih naravnih lepot in krajevnih zanimivosti.

Za udeležence z našega področja bo ta seminar zelo koristen, saj se sedaj turistični delavci z dotokom turistov po novi cesti srečujemo z mnogimi nam do sedaj neznanimi nalogami in vprašanji, ki zahtevajo temeljite priprave vseh gospodarskih vej, ki količikaj vplivajo na razvoj sodobnega turizma, pa do krajevnih športnih, kulturnih in ostalih prireditev, ki naj bodo stalni spremljevalec krajevnega turizma.

O poteku seminarja bomo poročali v prihodnji številki našega časopisa.

A. Arko

Več pozornosti gostinstvu in turizmu

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila minuli petek, so odborniki veliko govorili o gostinstvu in turizmu v komuni in ugotovili, da je nujno dati več pozornosti tej panogi, ki občutno zaostaja za splošnim razvojem v komuni. Gostinstvo posluje v lokalih, ki so pretežno privatnega značaja, razen obrata Ribničan in kavarne v gradu. Najemnina lokalov in inventarja povečuje režijske stroške. Že same razmere so zahtevale rekonstrukcijo obrata Ribničan, obenem pa je treba že misliti na temeljito obnovo vseh lokalov. Gostinstvo podjetje bi moralo tudi bolj skrbeti za strokovne delavce, ki si jih bo v glavnem lahko pridobilo le s štipendiranjem.

Prav tako v Ribnici primanjkuje prenočitvenih kapacitet. Naloga gostinskega podjetja je, da čimprej usposobi najmanj 60 ležišč.

Svet za blagovni promet, gostinstvo in turizem, ki je podal svoje poročilo na seji skupščine, je tudi priporočil, da je treba

čimprej dokončno urediti kavarano v gradu. V letnem času mora biti postrežba tudi zunaj, določiti je treba delovni čas, urediti nočne reklamne napise, predvsem pa zagotoviti kvalitetno strežno osebje.

Privatna gostišča so, razen nekaterih, še primitivno urejena. Prav privatnim gostinskim lokalom je treba v prihodnje posvetiti večjo skrb, da bodo primerno urejena in da bo turist iz teh krajev odnesel čim lepšo sliko.

Skoraj prav tako boleča točka je turizem, ki še vedno ni našel pravega mesta. Z novo cesto so se možnosti za razvoj te panoge močno povečale, sedaj pa je naša stvar, kako bomo to čim boljje izkoristili. Vsekakor je treba urejevati nove in že obstoječe turistične postojanke ter olepševati naselja. V perspektivi bo treba

misliti na javno kopališče v Ribnici in Sodražici, urediti kamping in vikend prostore, dograditi ter pridobiti še več prenočišč na Travnici gori.

Razmisliti je treba tudi o tem, kako bi od Pule dobili nazaj ortneški grad in ga preuredili v hotel. Seveda je treba prej preštudirati, če ne bi adaptacija stavbe stala toliko kot gradnja nove. Odborniki so opozorili tudi, naj bi tudi v privatnih gostilnah mislili na strokovno postrežbo, skrbeli za večji red in snago in morda uvedli enotne obleke pri strežnem osebju. Zanimiva je tudi tale misel, izrečena na seji skupščine: — Mi jim plačujemo postrežnino, oni pa bi morali nam plačevati učnine, saj se nad nami učijo strežbe... V tem je peč vsa tragika našega gostinstva, saj

SMRT POD RUSEVINAMI — 16. novembra ob 7.30, ko je pihal močan veter, sta se porušila dva betonska montažna loka, ki sta bila med seboj povezana z betonskim železom, ne pa zalita in dovolj bočno zavarovana na objektu »Remiza« KGP, ki ga gradi Gradbenik iz Ribnice. Tu je takrat delalo 5 tesarjev, od katerih sta bila Pavel Lakner iz Dolge vasi in Ivan Klun iz Nemške vasi hudo poškodovana (Lakner je kasneje v bolnišnici poškodbam podlegel). Republiški gradbeni inšpektor in delovni inšpektor občinske skupščine Kočevje ter gradbeni strokovnjaki, ki so si ogledali kraj nesreče, so ugotovili, da je prišlo do nesreče v glavnem zato, ker pri gradnji niso bili podzveti varnostni ukrepi in ker se je gradilo brez strokovnega osebja, usposobljenega za taka dela.

EKSPRES GRADBENO DOVOLJENJE

Pri obravnavanju in reševanju vlog za izdajo gradbenega dovoljenja po skrajšanem postopku je treba upoštevati več zakonov, kot pri rednem postopku, pa je treba tudi pri skrajšanem opraviti lokacijsko razpravo ter izdati ustrezne odločbe o lokaciji. Po skrajšanem postopku s poprejšnjo lokacijsko razpravo in predložitvijo skice lahko dobite gradbeno dovoljenje za garaže, nastanovanske provizorije, rekonstrukcije in adaptacije gospodarskih in stanovanjskih objektov, izmenjave ostrešij z dvigom za največ 1,5 metra, izdelavo sob v podstrešju, priključke kanalov, vrtno ograje ob cestah 2., 3. in 4. reda itd. Brez lokacijske odločbe in skice se obravnavajo in odobravajo le vzdrževalna dela (n. pr. izmenjava posameznih delov ostrešja, letvanje, prekrivanje in podobno).

Odlok o skrajšanem postopku pri izdajanju gradbenih dovoljenj je sprejela občinska skupščina Ribnica na svoji zadnji seji.

Potujoči kino predvaja

Domač film »Abeceda strahu« v petek, 29. nov. ob 19. uri v Dolgi vasi. V soboto, 30. nov. ob 17. uri na Oneku in ob 19. uri v Korivniku. V nedeljo, 1. dec. ob 14. uri v Vimolju, ob 16.30 v Lazah in ob 19. uri v Mozlju.

Češki film »Ustvarjanje sveta« v soboto, 30. nov. ob 19. uri v Crnem potoku. V nedeljo, 1. dec. ob 15. uri na Travi in ob 18. uri v Podpreski.

Prihodnji teden bomo predvajali poljski film »Likvidacija« v Dolgi vasi, Polomu, Banja loki, Fari in Kužlju. Domači filmski film »Pesem« v Starem logu, Strugah in Livoldu.

Prosimo odgovorne za kinopredstavo, da poskrbijo za urejeno, zatemnjeno in zakurjeno dvorano. Vstopnice prodajajo pred predstavo. Vsem gledalcem je brezplačno na voljo Filmski list s kratko vsebino filma in drugimi zanimivostmi.

KEGLJIŠČE V RIBNICI — Ribniški člani ZB (navdušeni kegljači) so sklenili zgraditi kegljišče. Stavba modernega kegljišča (ki bo tako kot v Kočevju) bo nasproti železniške postaje. Pri gradnji so opravili že precej prostovoljnih delovnih ur. Pravijo, da imajo nekaj sredstev že zagotovljenih. Zaenkrat so postavili nekaj zidu, če bo vreme, pa bodo kmalu nadaljevali. Radi bi pred snegom spravili stavbo pod streho. Novo kegljišče, ki bo v marsičem pripomoglo k popestritvi življenja v Ribnici, bo verjetno dograjeno do dneva borcev prihodnje leto.

strežno osebje prenekaterokrat dela po 16 ur na dan; jasno je, da v takih pogojih ne more tako v redu opravljati svoje dolžnosti, kot bi jo, če bi bila spočita.

GLOSA

»Mesarji«

Vsak dan, vsako urc in minuto in na vsakem koraku mesarimo. Mesarimo tisto, na kar bi morali biti najbolj ponosni, kar nam je mati že ob rojstvu ljubeče položila v srce. Tisto, kar nam nasilno ne more nihče vzeti. Mesarimo lastni jezik!

Zanimiva je izjava preprosteega cloveka, delavca, v deževnem jutru:

— No, kiša pada.
— Kakšna kiša, pri nas je dež, kiša pa na Hrvaškem.
— Saj je vseeno, tako in tako ne znamo več govoriti slovensko.

Po časopisih in radiu, v predavanjih in v najrazličnejših šolah se borimo za lep, čist in nepopačen jezik. Če pa samo prisluhnemo na cesti, v lokalih, posebno pa v veselih družbah, če preberemo razna uradna poročila, nas v prsih stisne in boleče pomislimo, kaj bi dejal Levstik, če bi še živel in kaj drugi naši veliki možje, ki so se vse življenje borili za lep jezik.

Takole mimo grede sem pogledal neko poročilo in navedel bom samo nekatere »cvetke«, kot ilustracijo:

— Plan predvidena, da se bo v letošnjem in prihodnjem letu uredilo vprašanje vzdrževanja cest v celoti, kjer pa odpadejo gradnje večjega značaja, kar pa bo... nalagalo iskati rešitve po pridobivanju lastnih dohodkov z raznimi uslugami...

— Dalje je s tem v zvezi omeniti tudi zimsko službo, kateri kolektiv v celoti ni kos zaradi takojšnje intervencije plaženja...

— ...ko vemo, da proračun ni v stanju angažirati sredstev za takojšnjo... (proračun sploh ne angažira sredstev, kvečjemu jih ima dovolj ali pa ne!).

— Iz zapisnikov zborov volilcev pa je tudi ugotoviti...

— Z ozirom na vse navedeno in... da je prav naša občina v tem pogledu med vodilnimi občinami, ki imajo to stanje do nekle urejeno...

— Zato je zaželeno, da se še v tistih krajih kjer zadeve niso na področju komunale urejene pristopiti k zbiranju sredstev v obliki samoudeležbe in pomoči občine, ter se na ta način pride do najhitrejšega zaključka rešitve problema, kar je tudi zaželeno, da tako stališče v obliki priporočila zavzamé skupščina!

In vse to iz enega samega poročila, dolgega dve in pol tipkani strani! Kdo naj razume to »slovenščino«, posebno preprost clovek, če mu jo bereš?! Saj bi končno lahko šlo tudi veliko preprosteje in — lepše!

F. Grivec

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se:

Alojz Kregulj, delavec v kemični tovarni iz Kočevja, Rudnik, 1, star 23 let in Stanislava Mavsar, tehnik v kemični tovarni iz Kočevja, II. stolpnica ob Rinži, stara 23 let;

Jože Lunder, kmetovalec iz Potoka 2, star 38 let in Marija Sneiderberger, poljedelka iz Morave 13, stara 33 let;

Anton Černe, mizarski pomočnik iz Grivca 1, star 31 let in Marija Klobučar, šivilja iz Padova pri Fari 2, stara 21 let;

Boris Fink, kurjač iz Želj 35, star 23 let in Valerija Struna, delavka iz Želj 26, stara 22 let;

Julij Koprivšek, uslužbenec iz Zemuna, Ugrinovačka 7, star 51 let in Marija Pirnaver, inv. upokojenka iz Zemuna, stara 58 let;

Bogomir Bavčar, elektrovarilec iz Kočevja, Kolodvorska 8, star 23 let in Milena Trpin, krojaška pomočnica iz Slovenske vasi 5, stara 24 let;

Peter Poje, šofer iz Novih Laz 21, star 25 let in Veronika Krkovič, trgovska pomočnica iz Kočevja, Trata 67, stara 19 let;

Milan Kocjančič, železolar iz Kočevja, Kolodvorska 12, star 24 let in Ema Šterk, natararica iz Kočevja 4, stara 24 let.

V Ljubljani so se poročili:

Ludvik Pondelek iz Lucova, star 54 let in Jožefa Nose iz Tisovca 7, stara 40 let;

Filip Hočevar iz Kočevja, Rudnik 23, star 30 let in Darinka Mirtič iz Sela pri Hinjah, stara 22 let;

Alojz Košir iz Kočevja, Trata 34, star 22 let in Anica Gregorič iz Kočevja, Ljubljanska cesta 8, stara 20 let;

ing. Medan Uranič iz Kočevja, Roška cesta 47, star 26 let in Nada Ložar, uslužbenka iz Kočevja, Trg svobode 34, stara 19 let;

Mirko Mikulič, strojni ključavničar iz Dolge vasi 30, star 29 let in Anica Širaj, uslužbenka iz Livolda 11, stara 20 let;

Albin Ličen-Boris iz Kočevske Reke 43, star 28 let in Tatjana Petkovšek iz Kočevske Reke 37, stara 27 let.

V Piranu sta se poročila:

Janez Modic iz Podtabora 22, star 29 let in Ivana Nudorfer iz Pirana, Cesta JLA 55, stara 27 let.

V Črnomlju sta se poročila:

Anton Grahek iz Kočevja, Ljubljanska cesta 43, star 24 let in Marija Crnkovič iz Kočevja, Reška cesta 20, stara 23 let.

Rodila je:

Jožefa Zupančič iz Kočevja, Ljubljanska cesta 20 — deklico.

V Ljubljani so rodile:

Julka Henigman, uslužbenka iz Kočevja, Mestni log 18 — deklico.

Antonija Primčič iz Kočevja, Reška cesta 10 — dečka,

Nada Jakšič iz Kočevja, Bračičeva 21 — deklico,

Alojzija Lesar iz Kočevja, Trg svobode 5 — dečka,

Katarina Hrovat iz Kočevja, Rožna ulica 36 — deklico,

Terezija Šehić iz Kočevja, Reška cesta 13 — deklico,

Antonija Sinkovec iz Tisovca 16 — dečka.

V Novem mestu je rodila:

Ivanka Klepac iz Dolge vasi 37 — dečka.

Knava Karolina, gospodinja iz Želj 30 — dečka,

Olga Merhar, gospodinja iz Želj 33 — dečka,

Marija Strekelj, gospodinja iz Kočevja, Tomšičeva 3 — deklico,

Marija Vindiš, gospodinja iz Roške ceste, Kočevje 3 — dečka,

Katarina Marinčič iz Kočevja, Trg svobode 36 — dečka.

V Novem mestu je rodila:

Ema Tomšič iz Kočevja, Rudnik 23 — deklico.

Umrli so:

Marija Ferkulj iz Rapljevega 21, kmetica, stara 71 let.

Ignac Zupančič, kmetovalec iz Rapljevega 28, star 67 let,

Andrej Vučur, soc. podpiranec iz Salke vasi 119, star 91 let,

Jože Lavrenčič, upokojenec iz Kočevja, Ljubljanska cesta 30, star 62 let.

V Ljubljani je umrl:

Pavel Lakner, tesar iz Dolge vasi 26, star 63 let. Podlegel poškodbam ob nesreči pri delu v Kočevju.

RIBNICA

Umrla je Marija Petek, gospodinja iz Ribnice 153, stara 79 let.

VELIKE LAŠČE

Umrla je Alojzija Zakrajšek, gospodinja iz Velikih Lašč 73, stara 75 let.

PREDGRAD

Rodila je Zofka Kljun, gospodinja iz Čepelj 9 — dečka,

Umrli je Marija Osterman roj. Majerle, kmetovalka iz Predgrada 41, stara 61 let.

Rodila je Marija Jonke, gospodinja iz Dola 12 — dečka.

KOSTEL

Umrli je Matija Bauer, upokojenec iz Pirč 15, star 78 let.

LOŠKI POTOK

V Ljubljani sta rodili: Francka Mohar iz Segove vasi 6 — deklico in Ivanka Ruparčič iz Travnika 94 — deklico.

V Ljubljani sta se poročila: Alojz Lavrič, kleparski pomočnik iz Segove vasi 36, star 23 let in Pavla Lavrič, učiteljica iz Retij 78, stara 22 let.

DRAGA

Umrli je Edvard Trope, upokojenec iz Podplanine 10, star 85 let.

ČESTITKA

Pirnatovi mami iz Kočevja želijo za 80-letnico še mnogo zdravih in zadovoljnih let brat z ženo, France z družino, Nežka z družino, posebno pa mala Anica iz Dolenje vasi.

ČESTITKA

Vsem domačim, znancem in prijateljem čestitajo za dan republike ribniški fantje, ki služijo vojaški rok v Aleksincu, Vinko Lovšin, Marjan Silc, Franc Pucelj, Stane Janež in Anton Kersnič, v. p. 5250/3 Aleksinac, Srbija.

ČESTITKA

Za dan republike čestitam vsem domačim, prijateljem, dekletom in znancem. Alojz Skoda, v. p. 2883/14, Gospič.

ČESTITKA

Ložarjevi mami in stari mami Katarini iz Zapuž vse najlepše za njeno praznovanje in na mnoga zdrava leta iz srca želi A. M.

ČESTITKA

Mnogo sreče in še veliko zdravih let želijo mami Katici Kapš iz Kavran za njeno praznovanje hčerki Katica in Marica z družinama ter sin Ivan.

ČESTITKA

Dragi mami in stari mami Mariji Pirnat iz Kočevja želijo za 80-letnico še mnogo zdravih let otroci z družinami.

IZGUBLJENO

Od Kočevja do Želj sem izgubil orodje za moped. Najditelj dobi nagrado. Krese, Šalka vas.

PRODAM

Gradbena parcela, sadni vrt, 12 a, naprodaj v Hrvači. Poizvedbe pri PUCELJ, Hrvača 25, Ribnica.

SLUŽBA

Gospodinja srednjih let išče štiričlanska zdravniška odrasla družina z mehaniziranim gospodinjstvom, centralno kurjavo in dvigalom v središču mesta. Plača 15.000 din, lastna soba in vsa oskrba. Bombač, Ljubljana, Vošnjakova 8/VII.

PREKLIC

Obžalujem besede, ki sem jih izrekel 20. oktobra o Jožetu Knav-

K I N O

KOČEVJE: 27. in 28. novembra francoski film »Noč«, 29. in 30. novembra jugoslovanski film »Medaljon s tremi srci«, 30. novembra in 1. decembra ameriški barvni CS film »Dvoboj na soncu«, 2. in 3. decembra sovjetski barvni film »Slepi muzikant«, 4. in 5. decembra jugoslovanski film »Nevarna pot«, od 6. do 8. decembra nemški barvni film »Jaz nisem Casanova«.

RUDNIK: 30. novembra in 1. decembra ameriški barvni film »Prijatelj Joe«, 7. in 8. decembra nemški film »Satan mami z ljubeznijo«.

RIBNICA: 30. novembra in 1. decembra jugoslovanski film »Nadštevilna«, 7. in 8. decembra egiptovski film »Alžirka Džamila«.

SODRAŽICA: 30. novembra in 1. decembra ameriški film »Ponosni upornik«, 7. in 8. decembra egiptovski barvni film »Dežela sanj«.

VELIKE LAŠČE: 30. novembra in 1. decembra ameriški CS film »Dnevnik Ane Frank«, 7. in 8. decembra francoski CS film »Štirsto udarcev«.

PREDGRAD: 28. in 29. novembra sovjetski barvni film »Beli sužnji«, 30. novembra in 1. de-

su iz Travnika. — Ivan Mohar, Segova vas, Loški potok.

OBVESTILO

Obveščamo občinstvo, da bomo popravljali pokopališče na Trafi. Zato prosimo, da plačate pristojbino za grobove, za katere je preteklo že več kot 10 let v Vrtnariji še letos. Vrtnarija Kočevje

ZAHVALA

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom Gorenja in Stare cerkve ter družbeno političnim organizacijam iz Kočevja za izkazano pozornost in sočustvo v dneh žalosti ob ne pričakovani smrti dragega očeta.

DANIJELA BADOVINCA

Globoko užaloščeni: žena Martilda, sinova Tomislav in Peter, snaha Marija in vnukinja Arjana.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

PAVLA LAKNERJA

iz Dolge vasi

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam v dneh žalosti stali ob strani in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo vsem bližnjim sosedom za izkazano pomoč, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala G. P. Gradbenik za godbo in spremstvo. Vsem prav lepa hvala.

Zalujoča žena Anica z otroci in sorodniki.

cembra mehiški barvni film »Pese sem upornikov«, 7. in 8. decembra ameriški film »Ko je kraljevala komedija«.

DOBREPOLJE: 29. novembra ameriški barvni film »Pot v sredino zemlje«, 30. novembra in 1. decembra ameriški film »Ob 3.10 za Jumo«, 4. decembra španski film »Žeja«, 7. in 8. decembra italijanski barvni film »Teror barbarov«.

PONIKVE: 5. decembra španski film »Žeja«.

BROD NA KOLPI: 29. in 30. novembra jugoslovansko-italijanski film »Kapo«, 7. in 8. decembra francoski film »Vreli asfalt«.

STARA CERKEV: 28. in 29. novembra sovjetski film »Prvi dan miru«, 30. novembra in 1. decembra italijanski film »Mladolietnice«, 7. in 8. decembra sovjetski barvni film »Šofer po sili«.

PEPEL ZADRŽUJE TOPLOTO

Napačno je, da puščamo v ločenih pečeh z rešetko ali brez nje pepel tudi po več dni, v krušnih pečeh pa — potisnjene ob stele ne kurišča — celo več tednov. Pepel tvori kot slab prevodnik toplote izolacijsko steno, ki preprečuje prehod toplote od plamena na pečnice.